

Glasnik Medicinskog fakulteta u Splitu, 2021(2).

Other / Ostalo

Publication year / Godina izdavanja: **2021**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:171:717436>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-23**

Repository / Repozitorij:

[MEFST Repository](#)

Glasnik

Medicinskog fakulteta u Splitu

ISSN1846-7946
Vol.2 2021.

*Čestit Božić i sretna Nova 2022. godina!
Zdravi i veseli bili!*

Riječ glavnog urednika

Glasnika Medicinskog fakulteta u Splitu

Drage studentice i studenti,
Poštovane kolegice i kolege,

u proteklom periodu, od prošlog broja *Glasnika*, promijenilo se puno stvari: započela je nova akademska godina, jesen je smijenila ljeto, „Hajduk“ je promijenio trenera... Samo je jedno ostalo isto:

COVID-19 i dalje je među nama.

Istini za volju, i COVID se promijenio, mutacije onog virusa s početka pandemije i njegove mnogobrojne inačice jesu novost, ali nazočnost virusa među nama i dalje upravlja našim životima, navikama i obvezama, kao što je bilo i protekle akademske godine.

Procijepljenost fakultetskog osoblja i naših studenata, o čemu smo pisali u prošlom broju, ipak pridonosi činjenici da smo u novu akademsku godinu ušli normalnije, da nastava teče prema planu i programu, da imamo organizirano testiranje i uvid u COVID potvrde radi kliničkih vježbi pa se možemo nadati da će ova akademska godina imati manje objektivnih nedostataka nego što je imala prethodna. Učinak mjera koje je poduzela Uprava Fakulteta i pripadajući Stožer, činjenica da uz sporadične proboje virusa nismo imali nikakvih žarišta, omogućava nam normalniji rad, iako mi se čini da sve djeluje nekako usporeno i uz manjak onog ranije vidljivog entuzijazma svih sudionika u nastavi.

Mi u Uredništvu *Glasnika* na taj način pokušavamo objasniti vaš nešto slabiji odaziv na upućeni poziv za suradnju, iako smo ovog puta dobili priloge s više sastavnica našeg fakulteta, što nam je i bio cilj, jer želimo da naše glasilo svi članovi naše male akademske zajednice doživljavaju kao svoje: i budući farmaceuti, i studenti dentalne medicine i svi njihovi kolege koji studiraju na našem fakultetu na engleskom jeziku. Želimo da se izbjegne kriva percepcija kako je ovaj *Glasnik* ekskluzivno pravo medicinara. Koliko smo u tome uspjeli, procijenite i sami.

Činjenica da je pandemijska situacija sveukupne aktivnosti u akademskim zajednicama diljem svijeta svela na minimum te da se tome svi moramo prilagoditi upravlja našim zajedničkim željama i mogućnostima da pišemo o mnogobrojnim studentskim aktivnostima, kao što je to nekada bio slučaj.

Želja nam je, kao i prije, da se i svi vi, zbog kojih *Glasnik* postoji i izlazi, u što većem broju opet aktivno uključite u uređivanje novih brojeva, kao što su to i sada napravili naši studenti, nastavnici i kliničari. Slanjem vaših priloga Uredništvu svaki sljedeći broj *Glasnika* bit će bolji, kvalitetniji, zabavniji i zanimljiviji, a mi ćemo se potruditi da svi ti prilozi nađu mjesta na njegovim stranicama.

Budući da ovaj broj *Glasnika* očekujemo u predblagdansko doba, koristim priliku da svima vama, a u ime svih članova Uredništva *Glasnika*, zaželim čestit Božić i uspješniju Novu godinu

Zdravi i veseli bili

Prof.prim.dr.sc. Tonko Vlak, dr.med.

Glavni urednik Glasnika Medicinskog fakulteta u Splitu

IMPRESSUM

Glasnik Medicinskog fakulteta u Splitu

2021. vol. 2

adresa: Šoltanska 2, 21000 Split

e-mail: glasnik@mefst.hr

Glavni urednik:

Tonko Vlak

Studentska urednica:

Dina Mrčela

Uredništvo:

Lana Barać; Dalibora Behmen; Josipa Bukić; Petra Nizeteo; Valdi Pešutić Pisac; Mislav Radić; Karla Vrkić; Ljubo Znaor; Dalibor Gabela, autor fotografija (na stranicama 4,5,6,20,21,22 i 23, 24,25,27,28,29,30, 35,40,41,44)

Tajnica Uredništva:

Nikolina Vitturi Bagatin

Lektorica za hrvatski jezik:

Josipa Korljan Bešlić

Dizajn i prijelom:

Jadranka Matas

Tisak: Conventus credo d.o.o.

Prijašnji urednici:

2019 - 2020 Ivica Grković; 2013 - 2018 Milan Ivanišević;

2009 - 2012 Livija Puljak; 2007 - 2009 Ivica Grković

Naklada: 400 primjeraka

Split, prosinac 2021. g.

Intervju s prodekanom studija Medicine na engleskom jeziku, izv. prof. dr. sc. Joškom Božićem

Izvanredni profesor Joško Božić prodekan je studija Medicine na engleskom jeziku od veljače 2018. godine. Razgovarali smo s njim na početku mandata kada je najavio ambiciozne planove za studij. Htjeli smo čuti četiri godine poslije s kakvim se izazovima susreo, koje je planove ostvario, a što ga tek čeka u njegovoj prodekanskoj ulozi.

1. Možete li se ukratko osvrnuti na protekle četiri godine i reći koje su najveće promjene i novosti na studiju? Na što ste posebno ponosni?

Studij se konstantno razvija i unapređuje sukladno planiranom.

Uvođenje razgovora s kandidatima pri selekcijskom postupku pokazalo se kao dobra odluka, što se primjećuje u strukturi studenata. Osim što je Povjerenstvo za selekcijski postupak dobilo priliku prepoznati kandidate koji bi se najbolje uklopili na studij, i sami su kandidati imali mogućnost pitati i doznati više o studiju, što im je uvelike pomoglo pri konačnoj odluci.

Nedavno smo uveli mogućnost psihološkog savjetovanja te pomoć pri organizaciji i pristupu učenju. Savjetovanje je

dostupno i na engleskom jeziku te je već u prvim danima izazvalo ogroman interes naših studenata.

Posebno sam ponosan što je prepoznata kvaliteta studija, što se očituje i u sve većem broju prijava na studij svake godine.

2. Koji su najveći izazovi s kojima ste se susreli u svojem prodekanskom mandatu?

Znamo da je svima poseban izazov donijela epidemija bolesti COVID-19, što se posebno osjetilo na našem studiju. Naime, studenti su se zatekli daleko od svojih domova te su se u razdoblju najveće neizvjesnosti okretali upravo našoj referadi i meni osobno za pomoć – od savladavanja izazova nastave na daljinu preko pomoći kod prelaska granice do molbi za dobavljanje potrebnih lijekova i organiziranja testiranja.

3. Koje su specifičnosti ovog studija u odnosu na druge studijske programe na našem fakultetu?

Najveća i očita specifičnost jest izvođenje nastave, prilagođavanje materijala te cjelokupna komunikacija na stranom jeziku. Primijetili smo na nastavi da većina stranih studenata nije toliko suzdržana u postavljanju pitanja, traženju dodatnih izazova te su općenito slobodniji u komunikaciji, smanjujući barijeru između nastavnog osoblja i studenata. Smatram da je to pohvalno te, iako možda stavlja dodatni izazov pred nastavnika, čini nastavu zanimljivijom i stvara poticajnije okruženje za nastavnika i studenta. Također, naši su studenti iznimno aktivni i izvan nastave, što potičemo kad god je moguće podrškom Fakulteta za održavanje raznih aktivnosti poput održavanja natjecanja u kliničkim vještinama, sportskim događanjima (satovi plesa, Lacrosse), književnog kluba i mnogih drugih.

4. Ove je godine s Fakulteta izašla peta generacija diplomiranih studenata. Imate li spoznaja o njihovim životnim putovima nakon završetka studija?

S velikim sam brojem studenata ostao u kontaktu i nakon što su završili studij. Drago mi je da mogu reći da su svi pronašli zaposlenje vrlo brzo nakon završetka studija. Većina se vratila u svoje matične zemlje, a neki su se okušali u stvaranju karijere u SAD-u i Kanadi. Iznimno sam ponosan na pozitivne

povratne informacije naših bivših studenata koji mi javljaju da svojim stečenim znanjem i vještinama bez problema konkuriraju na tržištu rada. Dapače, mnogi od njih kažu da znanje koje su stekli kod nas često i nadilazi očekivanja od mladih liječnika na početku karijere.

5. Koji su planovi za budućnost?

Planiramo još više doprinijeti razvoju kvalitete studentskog života mnogobrojnim aktivnostima i uz organizaciju Alumni, koja će imati i posebnu sekciju za međunarodne studente. U planu je i organizacija sustava mentorstva koja bi našim studentima trebala olakšati studiranje. Što se tiče daljnjeg razvoja studija, u planu je i ostvarivanje suradnje s partnerom iz Skandinavije po uzoru na već postojeću suradnju s Regiomed KLINIKEN iz Njemačke. Prvi su koraci već učinjeni te se nadamo i početku konkretne realizacije u skoroj budućnosti.

6. Znamo da vam se studenti često obrate za pomoć i savjet. Možete li ispričati neku zgodu ili situaciju koja vam se urezala u pamćenje?

Istina, studenti mi se često jave za pomoć koja ponekad nadilazi ono što bi ulazilo u opis prodekanskog posla. Primjerice, jednom su mi se prilikom obratile studentice kojima se pokvario bojler te nisu uspijevale pronaći majstora koji govori engleski jezik. Zatraženo, učinjeno, tako da studentice nisu dugo bile bez vode. Također me je jednom prilikom student koji je čuo da ja mogu sa svačim pomoći pitao kamo može otići na akupunkturu. Šalu na stranu, drago mi je što se studenti osjećaju dovoljno ugodno da mi se obrate za pomoć u svakom trenutku i treba ih razumjeti jer nije lako biti u stranoj zemlji čiji jezik ne govorite.

7. Čime se bavite u slobodno vrijeme? Imate li ga uopće?

U mojem životu ne postoji jasna granica između poslovnog i privatnog života, ali ne mogu se požaliti, stignem uvijek naći vremena za druženje s prijateljima, što mi pričinja najveće zadovoljstvo.

razgovor vodila Dalibora Behmen
Ured za studij Medicine na engleskom jeziku

Intervju s prof. dr. sc. Darkom Modunom, prodekanom za studij Farmacija

1. Poštovani profesore Modun, zahvaljujemo na pristanku na ovaj intervju. Kao prvo molimo Vas ispričajte nam o samim početcima studija Farmacije u Splitu.

Studij Farmacije u Splitu utemeljen je na zajedničku inicijativu Sveučilišta u Splitu, Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu i Medicinskog fakulteta u Splitu. Bilo je potrebno jako puno posla za realizaciju te inicijative i želim zahvaliti svim našim prijateljima i suradnicima iz Splita, Zagreba i cijele regije koji su nam pomogli u tom putovanju.

2. Otada ste imali više projekata, od kojih se najviše ističu HKO i IQPharm. Možete li nam reći nešto više o navedenim projektima?

Projekt PharmMedQ projekt je Europskog socijalnog fonda kojemu je cilj usklađivanje studija farmacije (i medicinske biokemije) s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom. U sklopu tog projekta izrađena su dva standarda zanimanja (ljekarnik i industrijski farmaceut), standard kvalifikacija (magistar farmacije) i standard studijskog programa farmacije (u izradi). Osim nacionalnog dogovora što predstavlja minimalni standard studija farmacije u Republici Hrvatskoj, upravo je zajednička suradnja s kolegama s Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta u Zagrebu najveća vrijednost ovog projekta.

Projekt IQ Pharm je Erasmus+ projekt Jačanje kapaciteta u visokom obrazovanju kojemu je cilj unaprijediti kvalitetu studija farmacije na svim državnim fakultetima u Bosni i Hercegovini koji organiziraju taj studij (Sarajevo, Mostar, Banja Luka i Tuzla). Različiti partneri iz Irske, Italije, Hrvatske i Srbije educiraju i osposobljavaju kolege iz BiH, ovisno o svojoj ekspertizi. Mi u Splitu konkretno poučavamo o organizaciji i provedbi OSCE-ja na kraju studija Farmacije, kao svojevrсноj provjeri kontrole kvalitete gotovog proizvoda studija, magistra farmacije koji je sposoban odmah sudjelovati u zdravstvenoj skrbi svojim radom u ljekarni. Ovaj projekt traje do siječnja 2024. godine, a COVID-19 predstavlja nam najveći izazov

jer su putovanja između partnera radi edukacije „na terenu“ temeljna aktivnost projekta.

3. Što biste naveli kao prednosti i nedostatke studija Farmacije sveučilišta u Splitu?

Teško je odgovoriti na ovo pitanje. Snaga studija je snažan stručni kadar iz Medicine i Kemije te činjenica da smo mali studij (30 upisanih studenata godišnje) i otvoreni za promjene koje su neophodne u ovom društvu koje se brzo mijenja. Nedostatak studija je mali broj stručnjaka iz Farmacije, ali na tome ima pomaka u pravom smjeru. Prva generacija asistenata farmaceuta na Medicinskom fakultetu upravo je u postupku stjecanja docenture što je veliki iskorak jer značajno smanjuje potrebu za vanjskom suradnjom. Pohvalno je da su ti mladi ljudi, na koje sam silno ponosan, upisali nakon obranjenog doktorata poslijediplomski specijalistički studij u Zagrebu kako bi produbili svoju ekspertizu iz područja farmacije. Napominjem da ćemo mi vrlo brzo tražiti nove asistente među najboljim studentima te ujedno zadržati sva vrata za suradnju otvorena prema našim prijateljima iz Splita, Zagreba i regije.

4. Kada se osvrnete unatrag što biste promijenili?

Tko radi taj i griješi. Sigurno je bilo pogrešnih poteza s moje strane u prošlosti. Ipak, kako sam jako zadovoljan sa sadašnjom situacijom i u kom smjeru se studij razvija, ne bih ništa promijenio.

5. Kakvi su planovi i vizije za budućnost studija?

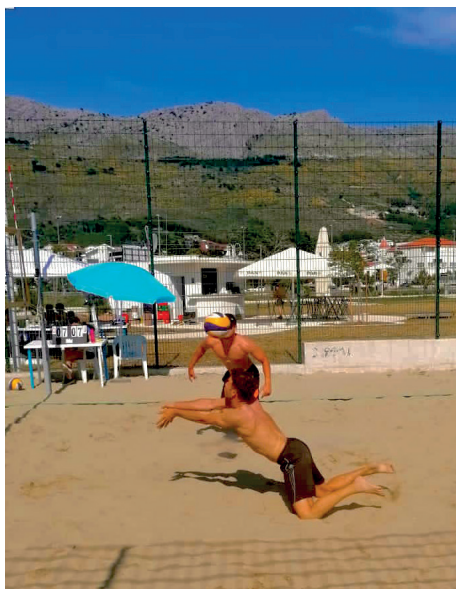
Moj plan je vrlo jednostavan - okružiti se mlađim i pametnijim ljudima od sebe kojima ću prepustiti planiranje i upravljanje studijem te održavati pozitivnu i konstruktivnu atmosferu na Studiju, Zavodu i Katedri. Najveća naša snaga su kvalitetni ljudi, sve ostalo će doći s vremenom. Presretan sam sa svojim suradnicima Bukić, Leskur, Rušić i Šešelja Perišin jer su oni jamac dobre budućnosti studija.

Od konkretnih projekata u budućnosti bih izdvojio studij Farmacija na engleskom jeziku, kao novi zajednički projekt Medicinskog fakulteta u Splitu i Kemijsko tehnološkog fakulteta u Splitu.

Josipa Bukić

Six Years at MEFST

Oh boy how time flies when you are having fun.

One thing you will learn is to be organized and structured with your time so I will divide this article into sections as well. For the ones that don't want to read about the study itself, you guys just jump right to the bottom of the text.

Section 1: Studying at MEFST

The study at the Medical School can become quite intense by times but as you arrive here for your first year you will have some time to settle: Sundays you will see what *fjaka* means and using *lagano* kind of describes it best. The pace slowly increases as the year goes by. With every course you will feel a little bit more overwhelmed and normally it ends in a Grande Finale during Anatomy. This program is structured in modules of courses which means the next exam is mostly just around the corner. MEFST has its own small library but if you will get tired of seeing the same people, the big library at campus (SVK) is a perfect place but choose your table spot wisely: by times that place becomes quite a catwalk: nice if you seek distraction, not good if you actually have your exam the next day.

My advice is to get a hold on whatever the older students used to make life easier – summaries, flashcards, marked books. Moreover, if you speak croatian it will give you brownie points with the locals: try to start early. The anki app is a very

complete solution. You will find flashcards for courses and good decks for Croatian language.

Section 2: Sport

As the weather is mostly sunny around here there is quite some opportunity for outside sports. Of course, MEFST has its own teams – futsal, basketball, volleyball to name a few – and talented players are always welcome. Outside of the Faculty the surrounding hills and islands invite for climbing and mountain biking – you will also find quite some tracks at the Marjan hill. Finally you are right at the sea and water sports like kitesurfing and windsurfing are another great way to escape the busy everyday life at the school. In the unlikely event that you are indeed a surfer – 24h+ of yugo and get to Dugi Otok to find a peeling right hander.

During winter if timed right a weekend in Bosnia and Hercegovina can provide one of the cheapest skiing trips you will ever have.

Section 3: Trips and other activities

Croatia has a wide variety of beautiful nature – Krka, Plitvica – but also the cities are worth a trip. To actually jump deeper into this topic is beyond the scope of this article.

If you are an animal lover you have to go to *Bestie Split*, a shelter just outside Kaštela. They organize walks and are always happy to have helping hand.

Section 4: Parties

Student life without parties is something unthinkable. Yet again Split doesn't fail to deliver. Of course, within the study program we organize parties to get together and to know each other. Of these you don't want to miss out the annual Gala before the Christmas break. Outside of this bubble, Split has

a variety of Bars and Clubs to choose from: drinks are cheap, the people beautiful and after the 5th shot you will sing whatever Croatian song is on and if you are indeed good with the text you will leave quite an impression.

BUT everything is ending at Humanijada: you will hear about it and you will listen to epic stories that happened there: **YOU HAVE TO GO!**

That's it. That's all folks!

Alexander Tesch, 6th year, Medicine

STUDENTSKI ŽIVOT STUDENATA FARMACIJE

Studentica sam 3. godine studija Farmacije na Medicinskom fakultetu u Splitu. U ovoj pandemijskoj eri mnogi bi rekli kako je život mladih stao, a pogotovo naš studentski život. S tim bih se djelomično i složila, posebno na samom početku pandemije kada smo se svi prvotno bili prepustili strahu. Bilo je jako teško pronaći volju, motivaciju i želju za djelovanjem jer je dosta toga bilo ograničeno, ali jednom kad smo je imali, sve je bilo puno ljepše. Dosta vas zasigurno misli kako i bez ove pandemije student ovako „teškog“ fakulteta i nema neki zanimljiv studentski život, već su mu dani ispunjeni knjigama i učenjem kojem nema kraja, ali razuvjerit ću vas .

Gradiva je zaista mnogo te uz turnusnu nastavu kakvu imamo na našem studiju ponekad nedostaje vremena, ali uz izvrsnu organizaciju sve se uspješno može odigrati. Posebno

obožavam jednu stvar na svojem fakultetu, a to je osjećaj zajedništva među kolegama gdje jedni drugima pomažemo i nema izraženog natjecateljskog duha koji sam po sebi nije loš, ali zna dosta puta interferirati s određenim životnim vrijednostima koje učimo za život. Kad bismo nakon četiri i pol sata laboratorijskih vježbi koje bismo imali na kolegijima kemije sjeli na kavu u Albatros, Java Lava caffe ili u Tinel, više nam ne bi bili na pameti ni ispiti koji su se održavali skoro svaka dva do četiri tjedna. Druženja ne nedostaje niti na Kampusu i njegovim klupicama kad upijamo splitsko sunce ili u menzi tijekom ručka, često nakon predavanja za vrijeme pauze.

Također veći dio vikenda, ako je sunčan, provodim osim uz učenje još uz igranje košarke koja uvijek dobro dođe za dodatno opuštanje, tako da je sport mnogima, pa i nama studentima

farmacije čest hobi. Izvanstavnosti jako su važne za profesionalni razvoj te su poželjne uz obveze koje imamo na Fakultetu. Njima upravo pokazujemo koliko smo sposobni za *multitasking*, za rješavanje raznih izazova i prepreka te prilika za učenje novih sposobnosti koje možda nećemo naučiti na fakultetu. Zbog toga ću navesti i našu podružnicu udruge CPSA-e (*Croatian Pharmacy and Medical Biochemistry Students' Association*) koja nam pruža te prilike za usavršavanje, kao što su razne organizacije projekata i humanitarnih akcija, vrata za upoznavanje s poslovnim svijetom naše struke,

povezivanje s kolegama, budućim farmaceutima drugih zemalja... Ako se studenti žele okušati u znanstvenim istraživanjima, imat će velik poticaj i podršku asistenata, ali i profesora te na taj način mogu graditi i svoju znanstvenu karijeru.

Biti student farmacije ne znači cijeli svoj mladi život podrediti višesatnom učenju nego biti ispunjen mnogim sadržajima koji već u studentskim danima omogućuju djelomično ispunjenje našeg životnog poziva.

Mara Pranjić

Studentska razmjena u Portugalu

» Dora, Lara, Marin i ja u Algarveu

Što je studentska razmjena i kako se prijaviti?

Studentska razmjena praktična je razmjena studenata medicine u trajanju od mjesec dana koja može biti znanstvena ili profesionalna (klinička). Odvija se preko udruge studenata medicine CroMSIC, koja ima svoju podružnicu u Splitu s djelovanjem pri našem fakultetu. Da biste došli do razmjene, prvo je potrebno učlaniti se u udrugu što je vrlo lako napraviti prijavom na mrežnoj stranici, a kao drugo važno je sudjelovati na akcijama koje provodi udruga. Sve nadolazeće akcije vidljive su na CroMSIC aplikaciji, a prijavljujete se jednim klikom. Svaka se akcija boduje, a upravo ti bodovi uz one osnovne koje dobivate ovisno o vašoj godini studija i ocjenama omogućuju vam prijavu za razmjenu!

Što nakon prijave na razmjenu? Kako birati zemlju u koju želite ići i kada se to odvija?

Svi prijavljeni studenti u mogućnosti su birati željenu zemlju za razmjenu u ovisnosti o mjestu na ljestvici bodova koje su dotad skupili. Prvi krug podjele zemalja odvija se krajem listopada. Prioritet u biranju imaju studenti koji su više pozicionirani na ljestvici. Niste obvezni odlučiti se za ijednu razmjenu ako u trenutku vašeg biranja niste pronašli zemlju vašeg interesa. Razmjene u pojedinim zemljama mogu biti znanstvenog (uglavnom studenti pretkliničkih godina) i profesionalnog tipa (studenti kliničkih godina). Odvijaju se u srpnju, kolovozu ili rujnu.

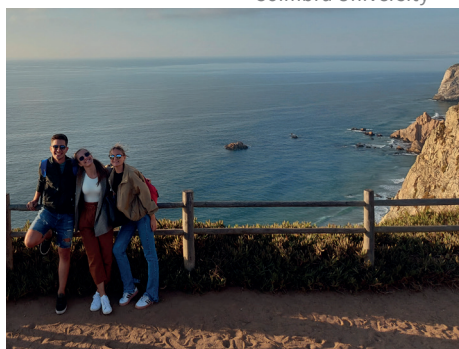
» Welcome dinner Coimbra

» Coimbra University

» Lisabon

» Cabo da Roca

» Porto

Jednom kad ste sretno odabrali željenu zemlju, ostaje vam priložiti potrebne dokumente poput preslike osobne iskaznice, prijepisa ocjena, životopisa i motivacijskog pisma u ovisnosti o tome što zahtijeva zemlja za koju ste se prijavili.

Što uključuje program na razmjeni, a što su naše obveze?

Udruga studenata medicine osigurava vam smještaj i obrok na razmjeni, a vi morate ponijeti dobru volju i džeparac! Znanstvene razmjene uglavnom se baziraju na radu u laboratorijima pri fakultetima, a kliničke razmjene podrazumijevaju rad u bolnici na različitim odjelima. Taj obvezni dio razmjene sličan je vježbama na našem fakultetu. Da biste dobili potvrdu o odrađenoj razmjeni, važno je dolaziti na te oblike praktičnog dijela razmjene. Osim praktičnog dijela postoji i društveni program svake razmjene – najbolji dio! Svaka zemlja domaćin organizira svoj društveni program za dolazne studente u skladu s kulturom i običajima kako biste vidjeli i doživjeli sve najbolje od zemlje koju posjećujete. Naravno, osim kulture zemlje koju ste odabrali, također imate prilike upoznati studente iz svih krajeva svijeta s kojima gradite prijateljstva mjesec dana koje provedete skupa.

Moje iskustvo u Portugalu – zemlji šarenih boja, fada, dobrog vina i veselih ljudi

Moja željena zemlja bila je Portugal, koji je već dugo godina na glasu kao jedna od najboljih zemalja za razmjenu studenata. Odabrala sam Coimbru, grad smješten između Porta i Lisabona, 45 minuta od obale oceana. Coimbra je studentski grad s najstarijim sveučilištem u Portugalu i s jednim od najstarijih sveučilišta u svijetu. Sveučilište ima vrlo dugu tradiciju, posebno je poznato po znanosti i tehnologiji, a koliko je tradicija očuvana govori u prilog sama činjenica da studenti na fakultetima i dalje nose posebne odore koje su poslužile i J. K. Rowling kao inspiracija za knjige o Harryju Potteru. Grad je predivan, prepun studenata iz svih krajeva svijeta (čak 10 % svih studenata u Coimbri su internacionalni). Domaćini su nam pripremili izvrstan društveni program koji je preko tjedna uključivao aktivnosti u Coimbri, a vikendi su uključivali putovanja u druge poznate portugalske gradove. Coimbra je grad u kojem se većina stvari obavlja pješke pa smo tako svakodnevno prolazili mnogobrojne uzbrdice. Ne morate se brinuti da ćete ostati zakinuti za fizičku aktivnost na razmjeni! Bila sam na znanstvenoj razmjeni, a dobila sam projekt

o ulozi astrocita u Alzheimerovoj bolesti. Moj mentor bio je vrhunski znanstvenik, ali sam uglavnom u laboratoriju bila s doktorandima. Upoznali su me s različitim metodama koje se koriste u projektu i bili su vrlo susretljivi. U laboratoriju sam bila ujutro, onda bismo zajedno s ostalim studentima išli na ručak u kantu, a popodne nam je bilo rezervirano za društveni program. Bila sam smještena u studentskom domu koji je bio na odličnom mjestu pa nam je sve bilo lako dostupno. Domaćini su nas upoznali s ljepotama Coimbre, kao i s odličnim barovima u kojima smo provodili noći, slušali fado, kušali lokalna pića. Na glavnom trgu Praca da Republica svaku bi se večer skupljali svi studenti Sveučilišta, kao i Erasmus studenti. Stvarno je bilo predivno upoznati sve te ljude i različite kulture u takvom ozračju. Imala sam sreće da je na mojoj razmjeni bilo nas četvero iz Hrvatske koji smo osim svega u društvenom programu odlučili i vidjeti ljepote samog juga Portugala – pokrajinu Algarve. Unajmili smo auto u Coimbri i krenuli

u avanturu prepunu pješčanih plaža, valova oceana, skrivenih špilja i predivnih šarenih gradića. Obišli smo Portimao, Lagos, Sagres, Carvoeiro i tu smo Marin, Dora, Lara i ja učvrstili prijateljstvo za život. Također smo otišli vidjeti ljepote Lisabona i Sintre, doživjeti najljepši zalazak u životu na najzapadnijoj točki Europe – Cabo da Roca. Koliko smo samo pojeli njihove najpoznatije slastice – *pastel de nata*! Moje osobno otkriće bio je grad Porto u koji sam se zaljubila na prvi pogled uz snažnu želju da se tamo ponovno vratim! Grad prepun mladih ljudi, šarenih ulica, dobre zabave, dobrog vina, predivnih zalazaka sunca iznad rijeke Douro koje svakodnevno gleda na stotine ljudi na livadama. Obišli smo skoro cijelu državu ali Porto je zarobio moje srce. Na samom kraju teška srca pozdravili sa svih trideset studenata koji su bili s nama na razmjeni i dijelili sve uspomene. Iz dubine srca svima preporučam da se odluče upustiti u ovu životnu avanturu zvanu razmjena jer takvo se iskustvo pamti za život! *Obrigada Portugal!*

Dora Erceg

CroMSIC razmjene: Malta

Život nam se u posljednjih godinu i pol dana okrenuo naglavačke, a znatne poteškoće bile su snašle i program razmjena. Nakon što mi je prošle godine otkazana razmjena u Grčkoj kao posljedica pandemije propali su moji snovi o ovogodišnjem odlasku u neke egzotičnije krajeve. Takav razvoj situacije, potpomognut pandemijom koja nije jenjavala, nagnao me da izaberem neku destinaciju koja je „blizu kući“ i koja je u sklopu EU-a. U okviru tih zemalja nije se trebalo previše promišljati, bio sam već na razmjeni u Španjolskoj i Portugalu te je odluka lako pala na Maltu. Izgleda da sam vezan za Mediteran, a posvjedočit ćete nakon što pročitate ovaj tekst da u tome uopće ne vidim problem.

Što očekivati od zemlje koja je površinom manja od Brača, a brojem stanovnika triput veća od Splita? Moje se predznanje o Malti u najboljem slučaju moglo opisati kao skromno, što će se poslije, tijekom puta, pokazati kao jako optimističan odgovor.

Nažalost, ne postoje izravni letovi iz RH prema Malti tako da sam na Maltu sletio kasno navečer. Iako je bila prošla ponoć, student iz lokalnog odbora čekao me je za prijevoz do smještaja. Tu dolazimo do moje prve spoznaje, na Malti se vozi lijevom stranom ceste (ne pretjerano čudno za jednu zemlju

Commonwealtha, ali stvarno sam došao kao tabula rasa). U smještaju sam došao do druge spoznaje: imaju različite utičnice od ostatka Europe. Srećom, sa sobom sam imao eksternu bateriju, a dragi cimeri s kojima sam dijelio stan posudili su mi svoje adaptere za korištenje ubuduće.

Prvi je tjedan protekao u privikavanju na novu okolinu i prije svega na temperaturu. U kolovozu nije neobično da temperatura naraste iznad 40° C uz visoku vlagu. Rashladni uređaj u smještaju ne trebate očekivati, no srećom ni to ne traje zauvijek te poslije ipak bude podnošljivo. Privikavanje na ljude i bolnicu išlo je puno glade od privikavanja na nesnosnu vrućinu. Malta ima dobro uspostavljen zdravstveni sustav u koji je uložena znatna količina novca. Ima puno stranih liječnika te sam u operacijskoj dvorani mogao razgovarati na hrvatskom jeziku s dvojicom kolega iz Makedonije. Ono što nije jača strana malteškog zdravstva jest prevencija. Najdeblja su nacija u Europi i nema kamo ne bi pošli automobilom. Gledajući njihov vozni park, čovjek stekne dojam kako je Malta jeftina zemlja, s čime se baš i ne bih složio. Turistička su zemlja te su cijene veće nego kod nas, ali ne troše na skupe automobile, što je mene kao momka s Balkana iznenadilo.

Sveukupno je na razmjeni bio 21 student tako da druženja nije nedostajalo. Smještaj nam je bio organiziran u prostranim stanovima blizu bolnice i sveučilišta. Lokalni su se studenti potrudili organizirati nam podosta aktivnosti te smo kao grupa obišli cijelu Maltu te dva obližnja otoka, Gozo i Comino. Engleski je službeni jezik tako da je lako uspostaviti komunikaciju bilo gdje. Također, prisutna je i veća populacija Srba na otoku te su veliki izgledi da ćete naići na nekog s ovih prostora u restoranu, kafiću ili muzeju. Jedna od malteških osobitosti kojom se ponose jesu njihove proslave praćene vatrometom. Nažalost, zbog COVID mjera nije bilo procesija i organiziranih slavlja po ulicama, ali bilo je mnoštvo vatrometa. Riječima

je teško opisati koliko je vatromet dio njihove svakodnevnice. Više-manje svaki dan, i to u bilo koje doba dana i noći, vidjet ćete i čuti vatromet. Na moje čuđenje vatrometu u 4 sata popodne kada se ništa ne vidi, dobio sam samo odgovor da svi vole vatromet i da im je dovoljno i da ga samo čuju. Bilo kako bilo, veseljaci su te vole proslave i zabave, tako da ćete se dobro provesti.

Maltu krase mnoštvo plaža i predivno more. Nisam obožavatelj pješčanih plaža, ali može se naći za svakoga nešto što mu odgovara. Kako je to mali otok, možete ga proputovati javnim prijevozom bez većih poteškoća. Uz te predivne prirodne ljepote, imat ćete priliku vidjeti i predivne povijesne gradove poput Vallette i Mdine. Tu dolazimo do još jedne od mojih spoznaja: Malta nije samo Valletta, već je Valletta jedan od 30-ak gradova na otoku i usto jedan od manjih. Isprva izgleda kao da nema očitog smisla jer je sve povezano u dvije urbane cjeline, ali dosta paze na to kada govore o granicama između pojedinih gradova, kao Kaštelani kad objašnjavaju gdje završava pojedini Kaštel, tako da sam se potrudio naučiti barem osnove.

Jedna od stvari koju ne trebate očekivati na Malti u ljeto jest zelenilo. Malta nema tekućica tako da sve biljnog svijeta što raste (a da nije poljoprivredno) vodu dobiva isključivo od kiše koje u ljetnim mjesecima nema ni za lijek. Polovicu svoje pitke vode Malta dobiva desalinizacijom mora pa vas ne treba iznenaditi što vodovodna voda i nema najbolji okus.

Sve te sitnice ono su što krase zemlju poput Malte; jedinstvena povijest, zanimljiv položaj, surovi uvjeti za preživljavanje svih tih stoljeća, a s druge strane predivno mjesto gdje se more spaja s nebom.

Ivan Čović

KLINIČKA PRAKSA U BOLNICI SAN RAFFAELE U MILANU

Bolnica San Raffaele osnovana je 1971. godine u Milanu te obavlja kliničku, istraživačku i sveučilišnu medicinsku djelatnost. S obzirom na to da je riječ o bolnici koja je 2016. godine zabilježila čak 1.308,608 pacijenata te objavila više od 1 160 znanstvenih publikacija te iste godine, radi se o najboljoj bolnici u Italiji te o jednom od najboljih kliničkih i znanstvenih centara u svijetu.

Kada sam doznala da sam tamo primljena na kliničku praksu, sve do samog dolaska nisam mogla ni slutiti koliko će me svaki aspekt te bolnice oduševiti. Prvotno sam bila primljena na Odjel za onkologiju i imunoterapiju te sam imala čast provesti nekoliko dana s našom hrvatskom onkologinjom dr. Vanesom Gregorc, koja je u San Raffaeleu na čelu Odjela za tumore glave i vrata, toraksa i melanom te njezinom kolegicom dr. Chiarom Lazzari. *Clinical Cancer Research* u sklopu toga odjela najbolji

je centar za istraživanje raka u Europi te smo kolegice sa šeste godine i ja imale prilike ne samo vidjeti mnogobrojne pacijente već i naučiti mnogo o imunoterapiji i novim strategijama razvijanja ciljane terapije za tumorske mutacije. Boraveći u ambulanti s doktoricama, imala sam priliku učiti o multidisciplinarnom pristupu liječenju tih pacijenata. S obzirom na to da je onkologija jedna od grana medicine koja se razvija izrazito brzo te da su današnje smjernice liječenja uvelike povećale preživljenje od mnogobrojnih vrsta zloćudnih tumora, bilo je izvanredno iskustvo boraviti u centru koji je u tom polju najbolji u Europi.

Područje mojeg najvećeg interesa u medicini jest interna medicina, u užem smislu reumatologija i klinička imunologija te sam upravo zato ostatak boravka u San Raffaele provela na tim odjelima, s obzirom na to da je to ono čime se planiram baviti cijelog života te mi je omogućeno da svoje iskustvo u tom polju stječem u jednoj od najboljih europskih bolnica.

Pročelnica opće interne medicine, prof. Raffaella Scotti, širokih me ruku primila na svoj odjel gdje sam radila sa specijalicom i specijalizanticom opće interne medicine. Svako bih jutro zajedno s njima u timu obavljala jutarnju vizitu pacijenata te im nakon vizite pomagala s diferencijalnom dijagnostikom i daljnjim strategijama pretraga i terapija s obzirom na to da su mnogobrojni pacijenti imali jako kompleksne i nejasne kliničke slike. Unatoč mojoj sklonosti prema reumatologiji, obožavam internu medicinu u cjelini i smatram da je jedna grana načelno neodvojiva od ostalih te da se pacijenta uvijek treba promatrati „od glave do pete“. Upravo sam zbog toga sretna što sam na tom odjelu imala prilike upotpuniti svoje znanje zahvaljujući velikom broju pacijenata sa šarolikim kliničkim slikama.

Posljednji, ali ujedno i najdulji period boravka provela sam na Odjelu za reumatologiju, kliničku imunologiju, alergologiju i rijetke bolesti na koji sam pozvana da se vratim idućeg ljeta. Od mojeg sveukupnog boravka u ovoj nevjerojatnoj bolnici vrijeme koje sam provela na ovom odjelu smatram

najvažnijim za moje daljnje obrazovanje jer je riječ o grani interne medicine koja je zasigurno područje mojeg najužeg interesa. Reumatologija i klinička imunologija obuhvaćaju širok spektar sistemskih bolesti čiji broj iz dana u dan sve više raste. Radila sam s dr. Corradom Campochiarom, koji je jedan od najboljih svjetskih reumatologa te s pravom mogu reći da zaista zaslužuje tu titulu. San Raffaele je četvrti najbolji svjetski centar za Kliničku imunologiju u koji se preusmjeravaju pacijenti iz cijele Europe. Imala sam priliku vidjeti mnogobrojne pacijente s reumatološkim i imunološkim bolestima, između ostalog i one koji imaju bolesti koje u Hrvatskoj nisu toliko česte, kao što su primjerice sistemska skleroza, Stillova bolest, arteritisi velikih stanica, RS3PE, Erdheim Chester bolest i druge. Također sam imala priliku učiti o bolestima za koje dotad nisam ni čula, kao što je primjerice VEXAS sindrom, koji je otkriven i imenovan upravo u ovoj bolnici, i to tek prošle godine. Ne samo da sam imala priliku raditi u ambulanti s dr. Campochiarom, koji mi je detaljno govorio o svakom pacijentu, objašnjavao mi sve smjernice liječenja, napominjao mi detalje o bolestima, odnosno svim sustavnim manifestacijama koje mogu očekivati, čime je nevjerovatno upotpunio moje znanje, već me je poučavao i dao mi raditi i praktične stvari, kao što su detaljan pregled zglobova, mjerenje Rodnan skin scorea, kapilaroskopija, ultrazvuk temporalne arterije i razne druge. Iskustvo s dr. Corradom Campochiarom mogu zaista proglasiti najboljim iskustvom u svojem dosadašnjem obrazovanju jer ne samo da je riječ o jednom od najvećih svjetskih stručnjaka već i o predivnom profesoru koji nesebično prenosi svoje znanje studentima. Na tom sam odjelu imala čast raditi i s drugim izvanrednim reumatolozima, ali i studentima koji su se kao i ja odlučili za specijalizaciju reumatologije te su bili izrazito susretljivi, dragi, nesebični i puni dobrodošlice.

Nema riječi kojima bih mogla opisati svoje oduševljenje bolnicom te brojim dane do idućeg ljeta i još duljeg boravka u bolnici San Raffaele.

Karla Vrkić

Obilježavanje listopada kao mjeseca u duhu borbe protiv raka dojke

Povodom obilježavanja listopada kao mjeseca borbe protiv raka dojke i osvješćivanja javnosti o ulozi dojenja u toj borbi, na našem je fakultetu 8. listopada 2021. godine održana projekcija filma „Tigrovi”. Moderna produkcija (2014.) obradila je ne tako novu tematiku s potpisom redatelja Danisa Tanovića, dobitnika nagrade Oscar za režiju najboljeg stranog filma „Ničija zemlja“.

Film je inspiriran stvarnim događajem smještenim u sedamdesete godine prošlog stoljeća, a prati skandal koji je izazvalo prodavanje i masovno nepravilno korištenje Nestleova praha za bebe u Indiji kao zamjene za majčino mlijeko. Zbog nemogućnosti snimanja filma u Indiji, snimljen je u susjednom Pakistanu, koji je proživio podjednake tragedije.

U radnju nas uvodi mladi predstavnik farmaceutskih tvrtki, Ayaan. Neuspjeh u prodaji lijekova pakistanskog podrijetla tjera ga da se prijavi na natječaj multinacionalne kompanije. U filmu nakratko prikažu da se zapravo radi o Nestleu, a potom kompaniju zovu Lasta. Premda nema diplomu, kao što je traženo u natječaju, Ayaan dobiva posao jer je imao ono što je direktorima najviše odgovaralo. Naime, poznavao je mnogobrojne liječnike u svojem kraju te je tako mogao lakše utjecati na njihove preporuke pacijentima. Direktori su mu uručili sredstva koja su služila isključivo za stvaranje boljih odnosa s liječnicima i svim medicinskim osobljem. U Ayaanovu životu sve je išlo kako treba, posao mu je cvjetao, a usto je dobio i dijete. Međutim, nakon dvije godine usavršavanja iz javnog zdravstva, njegov prijatelj dr. Faiz vratio se u Ayaanov kraj i ispričao mu strašnu istinu u čijem je otkrivanju i sam sudjelovao. Nestleovi proizvodi namijenjeni su isključivo ženama koje ne mogu dojiti, no zbog prevelike promidžbe čak i one koje su zdrave i imaju vlastito mlijeko, padaju pod utjecaj i svoju djecu hrane umjetnim pripravcima. To je, dakako, problem cijelog svijeta, međutim, u nerazvijenim zemljama dolazi do katastrofalnih posljedica. Naime, voda u tim krajevima najčešće nije pitka i premda na deklaraciji piše kako je obvezno pripravak miješati isključivo s vodom provjerenom za piće, svima je jasno kako u krajevima s većinski nepismenom populacijom to nije slučaj. Doktor Faiz je zatim Ayaana odveo u bolničku

sobu gdje mu je pokazao djecu koja su pila pripravke pomiješane sa zagađenom vodom. Ta su djeca dobivala dijareju te zbog dehidracije umirala. Saznavši što je učinio, Ayaan se smjesta obratio direktoru tvrtke i pitao ga je li bio upoznat sa situacijom. Direktor je oprao ruke rekavši da sve piše na deklaraciji.

Ayaanu se od tog trenutka promijenio život. Dao je otkaz i odlučio stati na kraj takvim događanjima u svojoj zemlji. Slao je tužbe na mnogobrojne adrese, pa čak i Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji. U prilogu bi poslao sve izvratke računa kojima bi dokazao i imenovao sve liječnike koji su bili podmićivani kako bi preporučivali ženama Nestleove proizvode. S obzirom na to da govorimo o velikoj kompaniji, dobivao je mnoge prijetnje te naposljetku bio primoran napustiti svoju obitelj i domovinu. Bitku je, dakako, izgubio. Nestle je prošao bez ikakvih kazni, a sve do danas nitko nije snosio odgovornost za ovakve katastrofalne posljedice.

Film „Tigrovi“ potpuno je nestao iz distribucije i bilo je gotovo nemoguće dobiti prava za prikazivanje. Međutim, dr. sc. Irena Zakarija-Grković uspjela ga je nabaviti zahvaljujući poznanstvima koja je stekla kao dugogodišnja aktivistica za dojenje te joj se od srca zahvaljujemo u ime svih koji su imali priliku pogledati ga.

Ovaj film sve nas je ostavio bez daha. Nismo vjerovali da se takvim kompanijama zaista ne može ništa i da i danas prolaze nekažnjeno. Poslije smo doznali da Nestle privatizira mnogobrojne izvore po cijelom svijetu i onemogućuje stanovnicima tih zemalja pitku vodu. Nestvarno je koliko je u današnjem svijetu mnogima prioritet sam profit, a da se pritom ne osvrću na žrtve i stravične posljedice izgubljenih života tek rođenih, nedužnih stvorenja. Isto tako, film skreće pozornost na važnost dojenja kod žena koje to zaista mogu jer smo svi danas žrtva velikog marketinga moćnih kompanija te je dosta lako pasti pod taj utjecaj. Zaista, ovo je tema o kojoj se malo govori, a neopisivo je važna i potrebna. Nešto je o čemu bi trebalo osvijestiti prvenstveno majke, ali i čitavo društvo kako se ovakvi slučajevi više ne bi događali. Možda pojedinačno ne možemo učiniti puno toga, ali zajedno možemo sve!

Nada Rakić i Lucija Skejčić

Novosti na studiju Farmacije

Cijela 2021. godina bila je izazovna za sve profesije, pa tako i one uključene u obrazovni sustav. Međutim, sretni smo što možemo zaključiti kako je akademska godina 2020./2021. unatoč izazovima koje je pred nas stavila pandemija COVID-19, bila uspješna.

Sva nastava na studiju Farmacije uspješno se privela kraju u akademskoj godini 2020./2021. te je nova akademska godina 2021./2022. već započela. Najveći izazov u vrijeme epidemiološki nepovoljnih uvjeta u 2020./2021. predstavljalo je stručno osposobljavanje u trajanju od šest mjeseci u javnim ljekarnama koje je 23 studenata pete godine studija Farmacije uspješno završilo te u rujnu položilo i OSCE.

Tijekom 2021. nastavljena je suradnja Medicinskog fakulteta u Splitu i Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta u Zagrebu na HKO projektu PharmMedQ, financiranom iz Europskog socijalnog fonda. Projekt je otpočetak rezultirao s izrađena dva standarda zanimanja - ljekarnik i industrijski farmaceut, kao i s upravo završenim standardom kvalifikacija. Završetak projekta očekuje se u ožujku 2022., a zadnji korak predstavlja uvođenje izmjena u studijskom programu na studiju Farmacije, koje će se temeljiti upravo na izrađenom standardu kvalifikacija.

U siječnju 2021. započeo je trogodišnji Erasmus+ projekt pod nazivom *Innovating quality assessment tools for pharmacy studies in Bosnia and Herzegovina* (IQPharm). Cilj je projekta podizanje kvalitete i modernizacija studija farmacije na javnim sveučilištima u Bosni i Hercegovini (BiH), a Sveučilište u Splitu jedan je od međunarodnih partnera na projektu uz Sveučilište u Dublinu – Trinity College Dublin, Sveučilište Chieti Pescara te Sveučilište u Novom Sadu. U sklopu projekta članovi Katedre za farmaciju posjetili su Sarajevo 8. – 10. srpnja, gdje su u sklopu uvodnog simpozija održali predavanja i predstavili koncept OSCE-ja kakav se izvodi na studiju Farmacije u Splitu. Tamo su se ostali partneri na projektu, ali i šira populacija, upoznali s konceptom „našeg“ OSCE-ja, a članovi Katedre za farmaciju idućih godinu dana trebali bi održati cijeli niz radionica na sveučilištima u BiH kako bi uspješno prenijeli znanje te pomogli kolegama u implementaciji OSCE-ja. U sklopu istog projekta, 22. – 24. listopada

Medicinski fakultet Sveučilišta u Novom Sadu bio je domaćin radionice o KREF-u (engl. *Knowledge Retention Evaluation Framework*), gdje smo svi zajedno od kolega učili kako oni pripremaju, provode i evaluiraju test retencije znanja za studente farmacije. Test se provodio među studentima pete godine studija i sadržavao je 100 pitanja s jednim točnim odgovorom, pri čemu je zastupljenost pitanja iz kolegija bila proporcionalna broju ECTS bodova. Važno je naglasiti kako nema pripreme za pristupanje KREF-u jer on provjerava retenciju znanja. Pristupanje testu retencije znanja kod njih je obvezno i šifrirano, ali anonimno. To znači da student dobije potvrdu da je pristupio testu s kojom dokazuje u studentskoj poslovnicu kako je izvršio obvezu. Međutim, samo student zna koliko je bodova ostvario na testu, osim ako nije među 10 najboljih studenata jer njima fakultet poklanja nagradu za ostvareni uspjeh. Svih 83 studenata izašlo je taj dan na ispit i nitko nije odustao od pisanja. Bilo bi zanimljivo provesti nešto slično i kod nas na studiju Farmacije pa dobiti uvid koliku retenciju znanja zapravo imaju „naši“ studenti.

Ana Šešelja Perišin

Prikaz udžbenika: Prevencija u dentalnoj medicini

Preventivna dentalna medicina grana je stomatologije koja se bavi očuvanjem zdravih zubi i desni te prevencijom karijesa i bolesti usne šupljine. Iako se većina oralnih bolesti danas može spriječiti, dentalna je medicina i dalje više usredotočena na konzervativno liječenje nego na održavanje oralnog zdravlja. Shodno tome, Svjetska je zdravstvena organizacija preporučila usmjeravanje stomatoloških usluga na prevenciju i promicanje zdravlja kao jedno od prioritarnih područja djelovanja u jačanju programa oralnog zdravlja.

Osnovna ideja udžbenika *Prevencija u dentalnoj medicini* jest predstaviti sveobuhvatan pregled najčešćih bolesti zubi i usne šupljine, njihovih rizičnih i etioloških čimbenika te preventivnih mjera i postupaka. U jedanaest poglavlja autori sa studija Dentalne medicine Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu

Antonija Tadin, Lidia Gavić i suradnici

PREVENCIJA U DENTALNOJ MEDICINI

UDŽBENIK ZA TREĆI RAZRED ZDRAVSTVENE ŠKOLE
ZA STJECANJE KVALIFIKACIJE DENTALNI ASISTENT

MEDICINSKA
NAKLADA

(doc. dr. sc. Livia Cigić, Roko Duplančić, dr. med. dent., doc. dr. sc. Tea Galić, doc. dr. sc. Lidia Gavić, dr. sc. Daniel Jerković, izv. prof. dr. sc. Ivan Kovačić, doc. dr. sc. Tina Poklepović Peričić, dr. sc. Marija Roguljić, doc. dr. sc. Antonija Tadin) te suradnih ustanova (dr. sc. Slavica Pejda Repić, Ema Puizina, dr. med., Nada Zorica Vladislavić, dr. med. dent.) obuhvatili su prevenciju zubnog karijesa, nekarijesnih oštećenja zubi, traumatskih ozljeda zubi, parodontnih bolesti, periimplantnih bolesti, bolesti sluznice, oralnog karcinoma, malokluzije te strategije za promicanje oralnog zdravlja i kontrolu bolesti. Iako je ovaj udžbenik namijenjen prvenstveno učenicima koji stječu kvalifikaciju dentalni asistent, s obzirom na cjelokupnu tematiku i opsežnost preporučuje se također i studentima te doktorima dentalne medicine, kao i svima koje zanima prevencija i unapređenje oralnog zdravlja.

Antonija Tadin i Lidia Gavić

Što se dogodilo sportu na MefSt-u?

Nakon naše najsajnije sezone 2019. godine kada smo pod sloganom #SAMOMEFST doslovno pokorili sva moguća natjecanja, od UNISPORTA, Humanijade, Futsal lige u Splitu i mnogobrojnih drugih natjecanja na kojima su se naši studenti iskazali i osvojili medalje, mislili smo kako će sezona 2019./2020. biti još uspješnija. Tako je i bilo na početku sezone, međutim, u ožujku 2020. dolazi *lockdown* zbog Sars CoV-2 pandemije. Nitko od nas nije se mogao ni nadati da će pandemija toliko potrajati. Međutim, čak i u toj sezoni uspjeli smo zauzeti 2. mjesto na UNISPORT ljestvici svih fakulteta Sveučilišta u Splitu, odmah nakon KIF-a. To nam je samo pokazalo da su naši studenti itekako spremni i čekaju ta bolja, postcovid vremena.

Nadali smo se početkom prošle akademske godine 2020./2021. kako će se situacija poboljšati. Pregovarali smo sa Studentskim centrom da nam se omoguće BESPLATNI termini za naše ekipe, koje su dotada svaki svoj trening nažalost plaćale iz svojeg džepa. Prisustvovali smo sastancima za organizaciju Humanijade, koja se unatoč našim naporima, nikako nije mogla održati po svim epidemiološkim mjerama i bez ugroze svih sudionika, a i šire javnosti. Kao medicinari smatrali smo da trebamo biti primjer društvu i da bi okupljanje više od 600 studenata bilo protivno svim epidemiološkim mjerama. UNISPORT je raspisao plan i program natjecanja

koja su se provodila prema epidemiološkim mjerama. Neka od njih su bila otkazana, a na nekima su sudjelovale i naše ekipe. Neke ekipe, nažalost, nisu mogle sudjelovati jer zbog mjera u dvoranama nisu bili u mogućnosti održavati treninge, pa tako ni oformiti i ojačati svoju ekipu.

Usprkos svemu tome, u novu akademsku godinu 2021./2022. ulazimo s pozitivnim stavom, negativnim testom na SARS CoV-2, potvrđama o cijepljenju i vjerujemo da bolja vremena za SPORT NA MEFSTU dolaze. Kao i prošle godine borit ćemo se da treninzi budu besplatni, a za treninge su nam potrebne ekipe! Stoga pozivamo studente svih godina, svih smjerala, s iskustvom i bez iskustva, da se pridruže našim ekipama i da krenemo u novu žetvu medalja.

MEFST - SEASON 2019/20

[HR]

S obzirom da je završilo i zadnje unisport natjecanje red je da rezimiramo ovu odličnu sezonu za koju ne sumnjamo da bi bila još bolja da nam korona nije poremetila planove. 💪

U 7 natjecanja ove sezone, mefst je osvojio medalju u njih 6! Jedino gdje nam je medalja tijesno izmakla je bio šah na samom početku sezone.

Ove godine medalje su nam donosili:

🏸 Badminton - Dorian Wähler 🏆 i Victoria Weiss 🏆

🏓 Stolni tenis - Nensi Čačić 🏆

🏐 Odbojka cure 🏆 (Turić I., Turić A., Schumacher, Matas, Radošević, Gaberc, Ottosen, Schulz, Prološćić)

🏊 Vaterpolo dečki 🏆 (Popović, Šarić, Šarić, Vegan, Bučević, Buzov, Vardić, Šošo, Vulić, Bušelić)

🎾 Tenis - Mia Britvić 🏆

⚽ Futsal dečki 🏆 (Čukelj, Borjan, Krause, Brake, Huić, Kaliterna, Lojpur, Bučević, Grubišić, Strunje, Mihanović, Ilić)

Trebalo bi rezimirati tu najtrofejnu sezonu da ne bi ispalo da prodajemo maglu.

Sveučilišno:

Odbojka M 🏆 Ž 🏆

Rukomet M 🏆

Vaterpolo M 🏆

Tenis M 🏆 Ž 🏆

Humanijada:

Odbojka M 🏆

Odbojka na pijesku 🏆

Rukomet M 🏆

Košarka M 🏆

Veslanje M 🏆

Tenis M 🏆 Ž 🏆 Mix 🏆

Pikado 🏆 🏆

Kros 🏆 🏆

Poker 🏆

Kviz 🏆

Šah 🏆

Plivanje 4x 🏆 6x 🏆 4x 🏆

Ukupno 🏆

Lacrosse 🏆

Ako i vi želite biti najveće face na faksu i pohvaliti se familiji s medaljom oko vrata, popratite sljedeću objavu na kojoj se preko google formsa možete prijaviti za sport koji vas zanima te će vas voditelj tog sporta kontaktirati vezano uz treninge. Svi su dobrodošli! [#samomefst](#) [#ništakontrasplita](#)

Sportski pozdrav,
Mihaela Kotarac
predsjednica Udruge SPORT MEFST

#EkoMefSt:

NE ČEKAJTE DA VIDITE ŠTO DRUGI RADE, URADITE TO PRVI

- Dođite biciklom ili pješice na fakultet.
- Umjesto plastičnih, koristite četkice za zube napravljene od drveta ili bambusa.
- Ponesite kavu ili sok u svojoj termosici da ne morate koristiti jednokratne čaše.
- Uvijek nosite platnenu torbu za kupovinu namirnica ili drugih potrepština, od lokalnih proizvođača, kako biste izbjegli plastične vrećice.
- Koristite višekratnu britvicu.
- Kod kuće gasite svjetla.
- Provodite više vremena u prirodi.

Budite promjena koju želite vidjeti u svijetu!

DON'T WAIT TO SEE WHAT OTHERS DO, DO IT FIRST

- Arrive to college by bike or on foot
- Instead of plastic, use toothbrushes made of wood or bamboo
- Bring coffee or juice in your thermos so you don't have to use "to go" cups
- Always carry a reusable bag with you so you can buy groceries or other necessities, from local producers, and avoid plastic bags
- Use a reusable razor
- Turn off the lights at home
- Spend more time outside

Be the change you want to see in the world!

Petra Nizeteo

Svečana promocija magistar/magistra farmacije 2021. godine

Svečana promocija magistar/magistra farmacije održana je 18. listopada 2021. u Amfiteatru Medicinskog fakulteta, u dvije skupine zbog epidemioloških razloga.

Promovirani su:

1 Armanda Ivan	21 Jurić Petra	41 Morožin Petra
2 Bačurin Ana	22 Karabatić Deni	42 Mračić Tihomir
3 Banovac Rebeka	23 Katavić Ivana	43 Papac Vedrana
4 Beara Mía	24 Katić Julija	44 Pavičić Klaudia
5 Blažević Ana	25 Kljenak Petra	45 Perišić Ivana
6 Borozan Matea	26 Knežević Petra	46 Puščenik Sara
7 Bošnjak Slavica	27 Kojundžić Marina	47 Rajčić Lucia
8 Budimir Marija	28 Koštić Antonia	48 Romac Kristina
9 Burić Nikolina	29 Kovač Rahela	49 Sedej Katarina
10 Crnjac Gabrijela	30 Kudrić Petra	50 Silov Tomislava
11 Čajić Anica	31 Kurbaša Ivana	51 Strinić Ivan
12 Čulić Karolina	32 Kuzmanić Branka	52 Sučević Darija
13 Ćosić Elena	33 Labor Josipa	53 Šimić Antonela
14 Đelalija Anđela	34 Ljubetić Nikolina	54 Širić Katarina
15 Đilas Petra	35 Markota Marija	55 Tomić Dea
16 Galić Antonela	36 Marković Tomislav	56 Topić Ivana
17 Grgat Mirta	37 Marović Loriana	57 Vazdar Bernarda
18 Grubišić-Čabo Sara	38 Mileta Josipa	58 Vujičević Marina
19 Gunek Lovro	39 Miškić Marija	
20 Jukić Dora	40 Mladinić Petra	

Jelena Brunčić, referada

Graduation ceremony of program Medical studies in English

On the 17th of September University of Split School of Medicine organised graduation ceremony of program Medical studies in English for graduates of generation 2019/20 and generation 2020/21. **The graduates are:**

(generation 2019/20)

- 1 Jomana Al Halabi Al Atta
- 2 Larissa Anne Gudelj Ensor
- 3 Benedikt Eduard Haupt
- 4 Marijeta Ivandić
- 5 Anika Katarina Januš
- 6 Marija Franka Marušić
- 7 Nicolai Frederik Smetana
- 8 Lara Sophia Vörge
- 9 Heidi Christine Wheeler
- 10 Michael Zlatin
- 11 Duje Bjelić
- 12 Lars Brake
- 13 Diego Fernando Chacon Arenas
- 14 Tin Čohadžić
- 15 Jozefina Josipa Dukić
- 16 Maximilian Joachim Grobe
- 17 Maria Gabriella Gudelj
- 18 Niklas Marc Anton Krause
- 19 Genia Marlen Gordana Kretschmar
- 20 Marina Lukežić
- 21 Jeremy Moore
- 22 Carolane Radman
- 23 Kamaljeet Kaur Sandhu
- 24 Giovanni Scimeca

- 25 Marie Tintinger
- 26 Sasha Maria Trolla Wikander
- 27 Maja Elisabet Victorin
- 28 Andreas Wolk

(generation 2020/21)

- 1 Andrea Balić
- 2 Tina Batinović
- 3 Christopher Eric Ersson Caap
- 4 Nikolina Đurđević
- 5 Marina Sky Hänsel
- 6 Anna Hummelvoll Hillestad
- 7 Dario Huskić
- 8 Marijeta Ivandić
- 9 Gabriella Maria Kröger
- 10 Matthias Jonathan Lange
- 11 Mette Leth-Olsen
- 12 Christian Libers
- 13 Luise Mangelsen
- 14 Bjørnar Marcellus
- 15 Helena Markanović
- 16 Lucija Marković
- 17 Malin Charlotte Monsen Snarberg
- 18 Joshua Niemeyer
- 19 Berit Marie Øgaard

- 20 Ingken-Victoria Barbara Otto
- 21 Aisha Samia Qazzafi
- 22 Pezhman Rasouli
- 23 Ella Rozić
- 24 Erik Alexander Ruiz Pinochet
- 25 Katrine Helgeland Sannaes
- 26 Sophie Wiebke Schnell
- 27 Sara Anja Svensson
- 28 Kristin Laura Walters

Laureates of the Dean's award:

- Paul Stephan Noe 2nd year student
- Leon Sturhahn 3th year student
- Johanna Lippuner 4th year student
- Astrid Eichelsdörfer 5th year student

Best among graduates for 2019/2020 are:

- Genia Kretschmar,
- Benedikt-Eduard Haupt
- Giovanni Scimeca

A big congratulation to all our graduates!

Ovog puta vremeplov nas vraća u 2008.g. - Dobro promotrite sve što j

Hrvatski centar za globalno zdravlje

S Dekanske Konferencije

Samoanaliza 21.-23.10.2008

Otvaranje Laboratorija Za Sudsku Medicinu

Svečano polaganje kamena temeljca za novu zgradu

Proslava Dana Fakulteta i sportski dan

Što je u fokusu i u pozadini na fotografijama! Želimo vam dobru zabavu!

Promocija doktora medicine 15.02.08

Promocija Fizioterapeuti 17.06.2008

Promocija Radiologija 17.06.2008

Promocija Sestrinstvo 19.03.2008

Promocija doktora znanosti 25.03.08

Promocija magistara znanosti 25.03.08

Dodijeljene su dekanove nagrade najuspješnijim studentima u akademskoj godini 2019./2020.

Dana 26., 27. i 28. svibnja u Vijećnici su dodijeljene dekanove nagrade najuspješnijim studentima druge i viših godina studija čiji je ukupan prosjek ocjena u akademskoj godini 2019./2020. iznosio najmanje 4,00. Pohvaljeni su i najuspješniji redoviti studenti koji su u toj godini završili studij u roku s ukupnom prosječnom ocjenom od najmanje 4,00. Pohvalnice su uručene i studentima koji su doprinijeli razvoju i promicanju ugleda Fakulteta.

Najuspješniji studenti studija Medicine na drugoj godini bili su Tina Volarević i Roko Šantić s prosjekom ocjena 4,464. Na trećoj je godini za najviši prosjek Dekanovu nagradu dobila Petra Nimac-Kalcina (4,741), na četvrtoj Ivan Aranza (4,568), na petoj Ana Zelić (4,638) te na šestoj Vedran Beara (4,571). Najuspješniji diplomirani studenti bili su Marko Kumrić (4,969), Marin Ogorevc (4,938), Jelena Kosor (4,841), Marina Ivanišević (4,775), Stipe Marjanica (4,722), Anđela Pijuk (4,647), Karla Bakrač (4,556) i Dora Vukorepa (4,555).

Najboljim studentima dekanove nagrade uručila je prodekanica za nastavu i studentska pitanja izv. prof. dr. sc. Renata Pecotić, a najboljim diplomiranim studentima pohvalnice je uručio prodekan studija Medicine na engleskom jeziku izv. prof. dr. sc. Joško Božić.

Na studiju Dentalne medicine na drugoj je godini za najviši prosjek ocjena Dekanova nagrada uručena Nikoli Plejiću (4,625), na trećoj Mariji Baković (4,536), na četvrtoj Margareti Bego (4,259), na petoj Barbari Cvitanović (4,449), a na šestoj Marijeti Dadić (4,073). Najuspješniji diplomirani studenti studija Dentalne medicine bili su Stipe Ivanda (4,69), Mirna Radović (4,70), Sara Škobalj (4,68), Barbara Reić (4,61), Mario Stipić (4,60), Josipa Viduka (4,58), Iva Pedić (4,56), Božana Ćorluka (4,56) te Ivona Bandov (4,54).

Studentima i diplomiranim studentima studija Dentalne medicine dekanove nagrade i pohvalnice uručio je prodekan studija doc. dr. sc. Ivan Galić.

Na studiju Medicine na engleskom jeziku na drugoj je godini najuspješniji bio Paul Stephan Noe (4,589), na trećoj Leon Sturhahn (4,286), na četvrtoj Johanna Lippuner (4,268) te na petoj Astrid Eichelsdörfer (4,241). Najuspješniji diplomirani studenti bili su Genia Kretzschmar (4,705), Benedikt-Eduard Haupt (4,680) i Giovanni Scimeca (4,606).

Studentima i diplomiranim studentima dekanove nagrade i pohvalnice uručio je prodekan studija izv. prof. dr. sc. Joško Božić.

Na studiju Farmacije na drugoj je godini za najviši prosjek Dekanovu nagradu dobila Mihaela Petričević (4,898), na trećoj Anđela Merčep (4,720), na četvrtoj Doris Todorović (4,636), a na petoj Bruna Perkov-Stipićin (4,271). Najuspješniji diplomirani studenti medicine bili su Ivana Topić (4,633), Mia Beara (4,617) i Matea Borozan (4,519).

Studentima i diplomiranim studentima studija Farmacije dekanove nagrade i pohvalnice uručio je prodekan studija prof. dr. sc. Darko Modun.

Za doprinos razvoju i promicanju ugleda Fakulteta pohvalnice su dobili studenti šeste godine studija Medicine Tino Rašić i Ivana Poljak, a uručio ih je prodekan za studij Medicine na engleskom jeziku izv. prof. dr. sc. Joško Božić.

Proslava 47. obljetnice Dana Sveučilišta

Povodom proslave 47. obljetnice Dana Sveučilišta u amfiteatru Medicinskog fakulteta u Splitu dodijeljene su rektorove nagrade te plakete za izniman doprinos Sveučilištu uvođenjem i implementacijom društveno korisnog učenja, plakete za institucionalizaciju društveno korisnog učenja te pehar najuspješnijoj sastavnici na UNISport ST natjecanjima.

Dobitnici Rektorove nagrade za izvrsnost s Medicinskog fakulteta jesu Ivan Čović i Ema Slapničar.

Rektorovu su nagradu za posebna postignuća, među ostalima, dobili Međunarodna udruga studenata medicine Hrvatska – CroMSIC s Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, čiji su članovi Luka Minarik, Marin Mihovilović, Ivan Čović, Donald Okmažić, Mia Leskur i Marija Franka Marušić te skupina studenata s Medicinskog fakulteta koja je otpočetka pandemije uključena u organizaciju i rad Sveučilišnog COVID pozivnog centra, a koju čine: Ivan Čović, Jelena Šuto, Ana Vrdoljak, Silvia Dužević, Mihaela Kotarac, Nikolina Rađa, Manuela Sovulj, Josip Maslač, Filip Šegvić, Ivan Maleš, Frane

Utrobičić i Petra Lerinc te Roko Glavinović s Pomorskog fakulteta Sveučilišta u Splitu.

Osim rektorovih nagrada, dodijeljene su i plakete za izniman doprinos uvođenjem i implementacijom društveno korisnog učenja.

U svojem obraćanju rektor Sveučilišta u Splitu, prof. dr. sc. Dragan Ljutić, prisjetio se godine iza nas, ali i svih uspjeha koje smo kao Sveučilište postigli unatoč pandemiji koronavirusa. Sveučilište u Splitu spretno je doskočilo „novom normalnom“ i studenti su nastavu na daljinu ocijenili 4,8. Također, seminare i predavanja studenti su ocijenili opet izvrsnom ocjenom, i to 4,6. Brojke dovoljno govore, zaključuje rektor Dragan Ljutić.

Prije svega, rektor se osvrnuo na studente Sveučilišta u Splitu, posebice one nagrađene Rektorovom nagradom, kao one na koje je Sveučilište iznimno ponosno. Bez znanosti i znanja nema napretka, a naše Sveučilište pridonosi rastu i razvoju ne samo grada i županije već i cijele države.

Franka Babić, UNIST

Održana je Plivina škola ljekarničke skrbi

Posljednjeg vikenda u kolovozu već se tradicionalno održava trodnevni tečaj za ljekarnike na Medicinskom fakultetu u Splitu. Ove godine, od 27. do 29. kolovoza, pod nazivom Plivina škola ljekarničke skrbi u Splitu okupio je 150 sudionika iz Hrvatske, Srbije, Bosne i Hercegovine, Slovenije, Sjeverne Makedonije i Crne Gore. Osobit izazov bio je osigurati brzo antigensko testiranje i izdavanje EU digitalne COVID potvrde za sve sudionike, što je uspješno provedeno u suradnji s Nastavnim zavodom za javno zdravstvo. Sudionike su na početku tečaja pozdravili prof. dr. sc. Darko Modun, prodekan za studij Farmacije, Mihael Furjan, predsjednik Uprave Plive Hrvatska i Frane Pešut, direktor prodaje i poslovanja s ljekarnama Pliva Hrvatska. Zanimljiva predavanja o vitaminu D, topikalnom diklofenaku, oralnim pripravcima željeza i adherenciji održali su članovi Katedre za farmaciju Medicinskog fakulteta u Splitu, odnosno

kolegica s Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta u Zagrebu. Interaktivne radionice organizirane su u suradnji s magistrima farmacije i specijalistima iz prakse, a uključivale su teme iz područja ljekarničke skrbi za bolesnike sa šećernom bolesti, hipertenzijom, bolestima pluća, onkološke bolesnike s boli i vitaminsku suplementaciju. Na kraju skupa sudionici su imali priliku razmijeniti svoja iskustva o ljekarničkoj praksi u regiji tijekom panel diskusije. Komunikacija sa svim sudionicima skupa odvijala se mobilnom aplikacijom namijenjenoj zdravstvenim djelatnicima Phea, na kojoj su sudionici mogli međusobno dijeliti fotografije i iskustva. Usprkos svim izazovima, organizirano je i druženje, a sudionici su imali i priliku provjeriti svoje znanje. Sudjelovanjem u edukativnom kvizu bilo je moguće osvojiti vrijedne nagrade koje su uključivale kotizacije za Plivinu školu ljekarničke skrbi 2022. godine, čime je neizravno najavljen nastavak ove uspješne suradnje.

Doris Rušić

Simpozij mladih znanstvenika na MEFST-u

Dana 2. lipnja 2021. godine u organizaciji Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu održan je Simpozij mladih znanstvenika. Cilj Simpozija mladih znanstvenika bio je potaknuti upoznavanje, umrežavanje i uspostavu interdisciplinarnе suradnje među mladim znanstvenicima i doktorandima na Fakultetu te omogućiti mladim znanstvenicima prijeko potreban prijelaz od inicijalne do samostalne znanstvene djelatnosti s naglaskom na umrežavanje i afirmaciju mladih istraživača u međunarodnim znanstvenim krugovima. Prijaviti su se mogli svi doktorandi poslijediplomskih studija MEFST-a te mladi znanstvenici (do tri godine od obrane doktorske disertacije).

Znanstveni odbor Simpozija mladih znanstvenika u sastavu: prof. Katarina Vukojević, izv. prof. Renata Pecotić, prof. Ante Punda, prof. Darko Modun, izv. prof. Joško Božić i doc. Ivan Galić, uz suglasnost Fakultetskog vijeća, prihvatio je 13 sažetaka za usmenu prezentaciju. Svi su sudionici održali petominutne prezentacije na engleskom jeziku, a svaku prezentaciju

pratio je dvominutni Q/A dio. Znanstveni odbor vrednovao je jednostavnost izlaganja, znanstveni doprinos te vještinu prezentiranja, ali su uzeli u obzir i pridržavanje predviđenog vremena izlaganja.

Nakon svih održanih prezentacija i nakon kratkog vijećanja članovi Znanstvenog odbora odlučili su da je najuspješniju prezentaciju održala dr. sc. Mija Marinković. Dr. sc. Marinković obranila je doktorat znanosti na poslijediplomskom studiju Biologija novotvorina 30. lipnja 2020. godine pod mentorstvom izv. prof. dr. sc. Ivane Novak Nakir. Svoju doktorsku disertaciju izradila je u sklopu Uspostavnog istraživačkog projekta Hrvatske zaklade za znanost te je objavila tri znanstvena rada u časopisima visokog faktora odjeka: prvi u časopisu *Autophagy* (IF 11.059) na kojem je prva autorica i drugi u časopisu *Scientific Reports* (IF 4,122) na kojem je druga autorica te treći pregledni rad objavljen u časopisu *Oxidative Medicine and Cellular Longevity* (IF 4,936) gdje je sudjelovala kao prva autorica.

uzz@mefst.hr

Prof. dr. sc. Igor Štagljar održao predavanje na temu pametnih lijekova

Dana 19. listopada 2021. godine u suradnji Medicinskog fakulteta i Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Splitu održano je predavanje na temu preciznih lijekova u liječenju karcinoma pluća koje je održao prof. Igor Štagljar. Snimka cijelog predavanja dostupna je na MEFST kanalima: Facebooku i YouTubeu.

Prof. dr. sc. Igor Štagljar jedan je od vodećih hrvatskih molekularnih biologa. Dobitnik je nekoliko domaćih i međunarodnih znanstvenih nagrada, a član je i Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Član je uredničkih odbora u *BioTechniques*, *Molecular Genetics and Genomics*, *BMC*

Biotechnology, *Journal of Molecular Biology*, *Biochemical and Biophysical Research Communications* & *Molecular Systems Biology*. Suosnivač je *Dualsystems Biotech* iz Züricha, Švicarska, te suosnivač *Perturba Therapeutics* iz Toronta, koja se bavi primjenom umjetne inteligencije te *Mammalian Membrane Two-Hybrid* (MaMTH) i SIMPL tehnologija u traženju lijekova protiv raznih ljudskih bolesti. Doktorat znanosti stekao je na *Swiss Federal School of Tehnology* (ETH), Zürich, nakon čega je bio na dva postdoktorska usavršavanja na Sveučilištu u Zürichu, radeći na RNA polimeraza II transkripciji u sisavaca te na raznim aspektima DNA replikacije i popravka u kvasca i ljudskim stanicama. Specijalizirao se u laboratoriju profesora Stanley Fieldsa na Sveučilištu Washington u Seattleu gdje je radio na daljnjem razvoju MYTH metode za biomedicinska istraživanja. Od 2005. godine radi u Kanadi, gdje mu je ponuđen položaj izvanrednog profesora na *Department of Biochemistry* i *Department of Molecular Genetics* Sveučilišta u Torontu. Od 2010. godine Igor Štagljar je promoviran u redovitog profesora. Njegov laboratorij nalazi se u Donnelly Centre, a okuplja velik tim znanstvenika koji rade na interdisciplinarnim istraživanjima.

web@mefst.hr

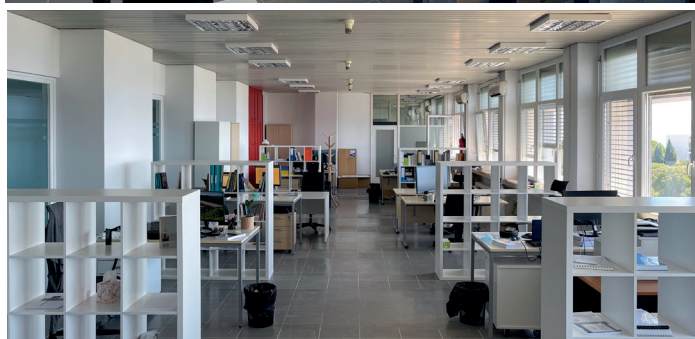
Revitalizacija Centra za medicinu utemeljenu na dokazima

Centar za medicinu utemeljenu na dokazima osnovan je odlukom Fakultetskog vijeća 25. listopada 2018. godine. Centar je u potpunosti zaživio nakon što je sklopljen ugovor o suradnji Sveučilišta u Splitu, Kliničkog bolničkog centra Split i Medicinskog fakulteta u Splitu 2021. godine.

Ovog ljeta Centar se uselio u prostore na šestom katu bolnice na Križinama, gdje su sada smještene Katedra za istraživanja u biomedicini i zdravstvu, Katedra za medicinsku humanistiku te Hrvatski Cochrane. Centar usko surađuje s Odjelom za znanstveni rad Kliničkog bolničkog centra Split, koji će jednim dijelom biti smješten u iste prostore na Križinama.

Sinergijskim radom s Odjelom za znanstvena istraživanja KBC-a Split Centar planira nastaviti znanstvene suradnje između KBC-a i Fakulteta, potičući suradnju među znanstvenicima te nudeći pomoć u planiranju, provedbi i publiciranju znanstvenih istraživanja.

Centar će u suradnji s Hrvatskim Cochraneom nastaviti educirati i promovirati medicinu utemeljenu na dokazima i odgovorno istraživanje u sklopu diplomskog, poslijediplomskog i specijalističkog poslijediplomskog usavršavanja. Centar planira nastaviti pružati metodološku podršku stručnim društvima u izradi ili prilagođavanju kliničkih smjernica. U suradnji

sa svjetskim stručnjacima Centar će razvijati edukacijske i istraživačke aktivnosti u području procjene zdravstvenih tehnologija, u kojoj se nova ili postojeća zdravstvena tehnologija uspoređuje sa zlatnim standardom temeljem kliničke učinkovitosti i sigurnosti, ekonomskih analiza, etičkih, pravnih, socijalnih i organizacijskih načela.

Posebna se pozornost posvećuje radu sa studentima, koji će se aktivno uključiti u sve aspekte rada Centra kako bi stjecali znanje i iskustva u medicini utemeljenoj na dokazima i tako se bolje pripremili za profesionalni rad nakon diplome.

Nadamo se da ćete nas posjetiti u našim novim prostorima. Novi izazovi i istraživanja su pred nama.

prof. dr. sc. Ana Marušić

Projekt MEDICINSKA+: Unapređenje rada Medicinske škole Ante Kuzmanića Zadar – regionalnog centra kompetentnosti u sektoru zdravstva – UP.03.3.1.04.0016

Opis projekta: modernizacija strukovnog obrazovanja i osposobljavanja prilagođenog potrebama gospodarstva uz poticanje inkluzivnosti. Prijavitelj i partnerske institucije projektom aktivnostima (edukacije, obrazovanje, nabava opreme, promocija zdravih životnih navika) obuhvaćaju odgojno-obrazovne radnike, učenike te odrasle polaznike u ustanovama za strukovno obrazovanje.

Projektne aktivnosti okupljene su u sljedeće cjeline:

- Element 1. Uspostava organizacije rada i razvoja regionalnog centra kompetentnosti (Centra).
- Element 2. Razvoj i/ili unapređenje te provedba programa

redovitog strukovnog obrazovanja, formalnih i neformalnih programa za obrazovanje odraslih u regionalnim centrima kompetentnosti.

- Element 3. Jačanje kompetencija odgojno-obrazovnih radnika i mentora zaposlenih kod poslodavaca vezanih za provedbu programa redovitog strukovnog obrazovanja, odnosno formalnih i neformalnih programa za obrazovanje odraslih.
- Element 4. Promocija strukovnih zanimanja i rada Centra.
- Element 5. Promidžba i vidljivost.
- Element 6. Upravljanje projektom i administracija.

» Sastanak Partnerskog vijeća

Nositelj projekta jest Medicinska škola Ante Kuzmanića Zadar, koja je imenovana regionalnim centrom kompetentnosti (RCK) u strukovnom obrazovanju u sektoru zdravstva u srpnju 2018. godine. U petogodišnjem razdoblju na koje je imenovana regionalnim centrom kompetentnosti za područje pet županija (Istarske, Primorsko-goranske, Karlovačke, Ličko-senjske i Zadarske) s mogućnošću ponovnog imenovanja, Škola će fokus svojeg djelovanja usmjeriti na unapređenje postojećih programa u skladu sa suvremenim potrebama tržišta rada i gospodarstva uz uvođenje novih programa obrazovanja i osposobljavanja.

Partneri na projektu jesu Zadarska županija, Medicinska škola u Rijeci, Strukovna škola Gospić, **Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu**, Hrvatski zavod za zapošljavanje – Područni ured Zadar, Hrvatska gospodarska komora, Obrtnička komora Zadarske županije, Profil Klett d. o. o., Fizio vita d. o. o., Poliklinika Akropolis d. o. o., Dental Zadar d. o. o., Hrvatska katolička udruga medicinskih sestara i tehničara Zadar i Hrvatska komora medicinskih sestara.

Uloga Medicinskog fakulteta kao partnera na ovom projektu jest projektnim aktivnostima omogućiti ostvarenje ciljeva i očekivanih rezultata projekta, a to su uspostava rada Medicinske škole Ante Kuzmanića Zadar kao regionalnog centra kompetentnosti u sektoru zdravstva uvođenjem novih programa obrazovanja i osposobljavanja i unapređenje kadrovskih uvjeta.

Projektni tim Medicinskog fakulteta, koji čine prof. dr. sc. Zoran Đogaš, izv. prof. dr. sc. Renata Pecotić, izv. prof. dr.

sc. Joško Božić, doc. dr. sc. Varja Đogaš, dr. sc. Linda Lušić Kalcina, dr. sc. Ivan Buljan, dr. sc. Danira Matijaca i Natalia Cotić, dipl. oec., na čelu s voditeljicom projekta prof. dr. sc. Katarinom Vukojević, svojim dugogodišnjim iskustvom i znanjem u osmišljavanju i kreiranju studijskih programa doprinjet će revitalizaciji postojećih programa obrazovanja te će izraditi novi program za zanimanje asistent kliničkog nutricionista. Time će se ciljanoj skupini – učenicima i odraslim polaznicima, pružiti mogućnost stjecanja relevantnih praktičnih znanja u strukovnom obrazovanju kako bi se povećale njihove mogućnosti za ulazak na tržište rada.

Kako bi se ostvarili projektni ciljevi, projektom su obuhvaćane i usluge vanjskih stručnjaka koji će zajedno s projektnim timom sudjelovati u razvoju i modernizaciji programa obrazovanja, organizaciji radionica za stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika i izradi dokumenata ključnih za organizaciju i razvoj Centra.

Natalia Cotić

Ukupna vrijednost projekta jest 43.232.316,541 HRK u 100 %-tnom iznosu

Razdoblje provedbe projekta jest od 29. 12. 2019. godine do 29. 12. 2023. godine.

Voditeljica projekta za MEFST: prof. dr. sc. Katarina Vukojević. Projekt financira Europska unija iz Europskog socijalnog fonda kroz Operativni program „Učinkoviti ljudski potencijali” 2014. – 2020.

Sadržaj publikacije isključiva je odgovornost Sveučilišta u Splitu, Medicinskog fakulteta.

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

OSCE ispit za studente farmacije i radionica razvoja OSCE ispita u sklopu IQPharm projekta

Studenti pete godine studija Farmacije dana 1. rujna 2021. godine pristupili su polaganju Objektivnog strukturiranog kliničkog ispita (OSCE, engl. *Objective Structured Clinical Examination*). Navedeni je ispit posljednji, šesti ispit koji studenti polažu u sklopu kolegija Stručno osposobljavanje. Za razliku od preostalih pet kolokvija, koji su organizirani kao klasični pismeni testovi, OSCE predstavlja ispitivanje znanja i vještina studenata u okruženju koje imitira svakodnevni rad u ljekarni. Studenti pristupaju rješavanju realističnih slučajeva s kojima se mogu susresti u ljekarničkoj praksi te koji testiraju njihovu sposobnost razrješavanja terapijskih problema i donošenja odluka o terapiji, konzultacije pacijenata, korištenje izvora podataka te njihove komunikacijske vještine. Cilj je ispita konačno ispitivanje kompetencija studenata Farmacije nakon odrađenog osposobljavanja te predstavlja posljednju evaluaciju sposobnosti studenata za samostalan rad u ljekarni. Vrijednost OSCE ispita posebno dolazi do izražaja nakon 2015. godine kada je promjenom zakonodavnog okvira ukinut stručni staž i državni ispit, čime posljednji korak provjere kvalitete studenata, prije njihova dolaska na tržište rada, dolazi pod kontrolu Fakulteta.

Koncept OSCE ispita koji je razvijen na Medicinskom fakultetu u Splitu prezentiran je i prepoznat na međunarodnoj razini. Katedra za farmaciju dio je Erasmus+ projekta *Innovating quality assessment tools for pharmacy studies in Bosnia and Herzegovina* (IQPharm), gdje zajedno s kolegama iz Srbije, Italije i Irske sudjelujemo u povećanju kvalitete studija farmacije na sveučilištima u Bosni i Hercegovini. Naš je doprinos projektu prije svega prijenos naših znanja i iskustava o razvoju

i organizaciji OSCE ispita. Upravo je s tom svrhom u sklopu IQPharm projekta održana OSCE radionica na Medicinskom fakultetu u Splitu od 14. do 19. rujna 2021. godine. Na radionici su sudjelovali predstavnici Univerziteta u Sarajevu, Univerziteta u Tuzli, Univerziteta u Banjoj Luci, Sveučilišta u Mostaru te Univerziteta u Novom Sadu. Sudionici su prvog dana radionice upoznati s konceptom OSCE ispita na Medicinskom fakultetu u Splitu, s posebnim naglaskom na korištenje kompetencijski okvir koji predstavlja njegov temelj. Nadalje, predstavljeni su preduvjeti i pripreme potrebni za razvoj ispita, način njegova vrednovanja te izvještavanja o provedenom ispitu. Sljedećeg dana, 15. rujna, sudionici su prisustvovali drugom roku OSCE ispita uz aktivno sudjelovanje. Posljednja dva dana radionice bila su rezervirana za konstruktivnu raspravu o provedenom ispitu, izazovima i preprekama njegove implementacije u BiH te strategijama njihova razrješavanja. Radionicu je vodio prof. dr. sc. Darko Modun uz dio predavanja koja su održali članovi Katedre za farmaciju: doc. dr. sc. Ana Šešelja Perišin, dr. sc. Josipa Bukić, dr. sc. Doris Rušić i dr. sc. Dario Leskur.

Ovo je peta godina organiziranja OSCE ispita za studente Farmacije na Medicinskom fakultetu u Splitu. Organizacija je samog ispita kadrovski, vremenski i prostorno izrazito zahtjevana te je moguća jedino uz svesrdnu potporu osoblja Medicinskog fakulteta. U ime Katedre za farmaciju želimo zahvaliti svim glumcima, ocjenjivačima i čuvarima koji su sudjelovali u provođenju ispita posljednjih pet godina te se nadamo uspješnom nastavku suradnje i u budućnosti.

Razvoj inovativne tehnologije izravnog 3D ispisivanja mobilnih ortodontskih naprava

Kratak opis projekta:

Provedba projekta istraživanja i razvoja obuhvaća opsežno laboratorijsko i kliničko ispitivanje koje će rezultirati razvojem nove tehnologije izravnog ispisivanja prozirnih ortodontskih alignera.

Trenutno se aligneri proizvode isključivo neizravno – termoformiranjem: uz pomoć 3D pisača ispiše se fizički model zubne čeljusti, a aligner se izrađuje vakuumskim oblikovanjem zagrijane plastične folije (po sastavu najčešće PET-G) na modelu. Nakon toga aligner se izrezuje i polira.

Postojeći 3D pisari nude mogućnost ispisivanja alignera, ali zbog ograničenja trenutne tehnologije ispisivanja nije moguće proizvesti aligner tanje stijenke (0,75 mm), a nužno je i postojanje potpornog materijala (tzv. *support*), što završni proizvod čini klinički neprihvatljivim. Trenutno na tržištu ne postoji izravno ispisani aligner koji je klinički primjenjiv.

Najveći problem kod izrade funkcionalnog izravno ispisivanog alignera jest implementacija odgovarajućeg biokompatibilnog materijala i njegovo fuziranje s raznim dodatnim komponentama za ubrzanje procesa polimerizacije te njegova postpolimerizacija, a s ciljem dobivanja proizvoda prikladne čvrstoće, elastičnosti i efikasnosti.

U projektu će uz prijavitelja sudjelovati i znanstveno-istraživačka institucija – Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu. Znanstvenici s Katedre za ortodontiju te Katedre za restaurativnu dentalnu medicinu i endodontiju MEFST-a dat će svoj znanstveni doprinos u pretkliničkom i kliničkom istraživanju, a tvrtke 3D tech d. o. o. i Progenero d. o. o. radit će na razvoju 3D pisača za izravno ispisivanje mobilnih ortodontskih naprava i svih pratećih postupaka potrebnih za uspješno funkcioniranje tehnologije.

Ciljevi projekta:

Cilj je projekta razviti tehnologiju izravnog 3D ispisivanja alignera bez ispisivanja fizičkog modela i termoformiranja. Da bi to bilo moguće, potrebno je razviti pisar koji omogućava izravno ispisivanje alignera prikladne debljine stijenke (oko 0,5 mm) bez korištenja potpornog materijala te istražiti različite kombinacije biokompatibilnih materijala.

Materijal za izravno ispisivanje alignera mora biti biokompatibilan, proziran te imati optimalna mehanička i fizikalna svojstva. Da bi se izabrao prikladan materijal za ispisivanje alignera, potrebno je provesti opsežna pretklinička i klinička istraživanja.

Konačni proizvod, izravno ispisani aligner bio bi po svojem sastavu biokompatibilni materijal ispisani na 3D pisaru bez potrebe za dodatnim rezanjem i poliranjem.

Nositelj projekta: Poliklinika Fiziodent za ortodontiju, oralnu kirurgiju, dentalnu protetiku s dentalnim laboratorijem

Projektni partneri: Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu, 3Dtech d. o. o., Progenero d. o. o.

Ukupna vrijednost projekta: 21.796.853,21 kn

Iznos koji sufinancira EU: 16.497.430,06 kn

Razdoblje provedbe: 9. 9. 2020. – 9. 9. 2023.

Voditelj projekta i osoba za kontakt: Karlo Sudarević, dr. med. dent, spec. ortodontije karlo.sudarevic@fiziodent.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog fonda za regionalni razvoj u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.

Sadržaj ovoga teksta isključiva je odgovornost korisnika.

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Nastamba za animalne modele na MEFSTU

Projekt „Stavljanje u funkciju novoizgrađene nastambe za pokusne životinje na Sveučilištu u Splitu” KK.01.1.1.02.0026 infrastrukturni je projekt koji je postao primjer dobre prakse. Sufinanciran je iz Europskog fonda za regionalni razvoj, a njegov voditelj, prof. dr. sc. Janoš Terzić, pokretač je ideje o stavljanju nastambe u optimalnu funkciju te je i voditelj provedbe projekta. Osim profesora Terzića, u pripremi i realizaciji projekta sudjelovao je istraživački tim projekta koji čine 22 znanstvenika s Medicinskog fakulteta i drugih sastavnica Sveučilišta, projektni tim čini osam djelatnika različitih sveučilišnih službi, Savjetodavni odbor, koji prati provedbu projekta i implementaciju Organizacijske reforme rada u nastambi. Za ovaj dio projekt je imao i stručnu pomoć vanjskih stručnjaka u polju organizacije rada sveučilišnih i komercijalnih nastamba. Velik doprinos uspješnom privođenju projekta kraju dali su i kolege u Ministarstvu znanosti i SAFU-u. Riječ je o vrlo složenom projektu za koji je bio nužan angažman mnogih stručnjaka različitih profila, a projekt je potvrdio iznimnu stručnost i snalaženje svih uključenih. Provedba projekta provedena je kroz pet elemenata (adaptacija

prostora i ventilacijskog sustava, moderno opremanje prostora, reorganizacija poslovnih procesa te administrativne i promotivne aktivnosti), 22 nabave, od kojih je bilo 14 javnih nabava velike vrijednosti te jedan pregovarački postupak.

Iako je rok za financiranje projekta istekao, projekt administrativno još nije završio, tj. u tijeku je ekstenzivna provjera projektne dokumentacije te povrat uloženi sredstava. Najveći izazovi u provedbi projekta bili su priprema dokumentacije i provođenje postupaka javne nabave. Postupak javne nabave od oglašavanja pa do isporuke robe ili usluge traje najmanje šest mjeseci do godinu dana ako nema dodatnih komplikacija. Izazov je bio i poštovati unaprijed predviđene rokove, pogotovo zbog izvanrednih pandemijskih okolnosti i posljedičnih tržišnih fluktuacija u dostupnosti i cijeni robe. Dodatni izazov Sveučilištu bio je osigurati sredstva za financiranje projekta s obzirom na to da se koristio mehanizam povrata sredstava tek nakon što bi se provela opsežna ex-post kontrola dokumentacije te utvrdila ispravnost plaćenih računa i opravdanost troškova koji su nastali.

Da bi se spriječili mogući problemi pri provođenju ove vrste projekata trebalo bi voditi računa o sljedećem:

- Obim poslova i potrebna razina stručnosti za javnu nabavu iznimno je velika!
- Prilikom prijave projekta treba predvidjeti sredstva za stručnu pomoć u javnoj nabavi.
- Treba osigurati administrativnu podršku tijekom trajanja projekta i izrade završnog izvješća te praćenje projektnih pokazatelja sljedećih pet godina (po završenoj provedbi projekta).
- Treba kontinuirano voditi i administrirati projekt.

Uz sve izazove koji se postavljaju za vrijeme provođenja projekta, zadovoljstvo konačnim rezultatom ipak zasjeni sve stresne trenutke koji su prisutni otpočeka provođenja projekta.

Europska unija
Zajedno do fondova EU

Na Medicinskom fakultetu u Splitu održan prvi transnacionalni sastanak projekta SI4CARE

U svrhu uspješne provedbe predviđenih projektnih aktivnosti SI4CARE 15. i 16. srpnja 2021. godine u prostorijama Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu održan je prvi koordinacijski projektni sastanak. Okupio je predstavnike projektnih partnera iz Hrvatske, Italije, Slovenije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Grčke i Srbije.

Prisutne je uime domaćina pozdravila i zaželjela srdačnu dobrodošlicu prof. dr. sc. Katarina Vukojević, prodekanica za znanost, poslijediplomske studije i međunarodnu suradnju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Potom se sudionicima obratio red. prof. dr. Vlado Dimovski uime Sveučilišta u Ljubljani kao vodećeg partnera te zahvalio na prisutnosti i posebno istaknuo važnost transnacionalne suradnje kao temelja uspješne provedbe cjelokupnih projektnih aktivnosti.

Kroz projekt je nabavljena iznimno vrijedna oprema koja omogućuje podizanje biomedicinskih istraživanja na našem Sveučilištu na najvišu razinu. Korištenje nabavljene opreme trebalo bi omogućiti pronalaženje odgovora na važna medicinska pitanja te osmišljavanje novih dijagnostičkih i terapijskih postupaka. Oprema nabavljena ovim projektom trebala bi biti pokretač novih ulaganja u splitsku medicinsku znanost na njezinu putu prema znanstvenim vrhuncima.

Ukupna vrijednost projekta: 19 214 337,50 kn

Iznos koji sufinancira EU: 17 996 047,92 kn

Razdoblje provedbe projekta: veljača 2019. – studeni 2021.

Prijavitelj: Sveučilište u Splitu

Partner: Medicinski fakultet u Splitu

Sadržaj publikacije isključiva je odgovornost Sveučilišta u Splitu, Medicinskog fakulteta.

Prvog dana sastanka projektni partneri raspravili su stanje provedbe sveukupnih komunikacijskih i upravljačkih aktivnosti, ali i mnogobrojnih predviđenih tematskih aktivnosti. Posebna pozornost posvećena je analizi trenutačnog stanja u području socijalnih inovacija i zdravstvenih usluga usmjerenih na starije stanovništvo ADRION programskog područja, postojećim izazovima i preprekama koje dovode do negativnih utjecaja na nastanak inovacija, učinkovitost i djelovanje zdravstvenih sustava, ali i identificiranim primjerima dobre prakse za starije stanovništvo u području telemedicine / kućne njege te mobilnosti pacijenata / dostupnosti zdravstvenih usluga.

U drugom dijelu sastanka detaljno je predstavljen okvir i plan razvoja zajedničke transnacionalne strategije i pratećih nacionalnih/regionalnih akcijskih planova koji će dati smjernice za unapređenje zdravstvenih usluga za starije osobe na

Social Innovation for integrated health CARE
of ageing population in ADRION regions

Interreg
ADRION ADRIATIC-IONIAN
European Regional Development Fund - Instrument for Pre-Accession II Fund

geografskom području djelovanja svakog projektne partnera. Prisutnima je predstavljen i okvir rada transnacionalnog „Living Laba“ u sklopu kojeg će odabrani članovi razvijati inovativnu transnacionalnu strategiju i projektne pilot-akcije. Potom je uslijedila radionica o osmišljavanju i planu provedbe predviđenih pilot-akcija u dvama ključnim područjima: telemedicini / kućnoj njezi te mobilnosti pacijenata i dostupnosti zdravstvenih usluga. Prvog dana sastanka sudionici su imali priliku čuti i zanimljiva predavanja o temi starenja i izazova s kojima se uslijed tog fenomena suočavaju postojeći zdravstveni

sustavi, ali i o demenciji i zdravstvenim uslugama usmjerenim na starije stanovništvo s demencijom.

Drugog dana sastanka održan je i live learning, koji je okupio i ključne dionike izvan projekta, a na kojem su predstavljeni identificirani primjeri dobre prakse koji su korišteni za osmišljavanje projektne pilot-akcije u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Potom je predstavljena i početna ideja pilot-akcije čiji je glavni cilj unaprijediti kvalitetu zdravstvenih usluga koje se pružaju starijem stanovništvu pomoću suvremenih digitalnih prijenosnih tehnologija i senzora.

Josip Ramljak

COCHRANE KUTAK

ZBOG ČEGA NAM JE COCHRANE VAŽAN

Cochrane je važan jer pacijentima i njihovim obiteljima daje provjerene informacije o intervencijama u medicini. Te su informacije napisane razumljivim jezikom, često u obliku kratkih slikovnih zapisa. Na taj način pacijenti i njihove obitelji mogu donijeti bolje odluke o svojem zdravlju.

— **prof. dr. sc. Ana Marušić, dr. med.**

Cochrane znanstvene metode i alati neizostavni su u postupku procjene zdravstvenih tehnologija (HTA) u kliničkim domenama procjena (klinička učinkovitost i sigurnost) na sustavan, transparentan, nepristran i pouzdan način. Međunarodna suradnja omogućava pravovremene nacionalne HTA dokumente neophodne za donošenje odluka temeljenih na dokazima.

— **dr. sc. Mirjana Huić, dr. med., specijalistica kliničke farmakologije s toksikologijom, neovisna stručnjakinja za procjene zdravstvenih tehnologija na međunarodnoj razini**

Kao specijalistici medicine dojenja Cochrane mi je važan jer znam da su savjeti utemeljeni na rezultatima Cochraneovih sustavnih pregleda pouzdan izvor informacija koje će najprije pomoći mojim pacijenticama i njihovoj djeci.

— **Irena Zakarija Grković, dr. med., specijalistica medicine dojenja i obiteljske medicine**

Biti dio Cochranea predstavlja jedinstvenu priliku za znanstveno usavršavanje, uključenost i praćenje razvoja znanja te izniman potencijal za razumijevanje procesa odlučivanja u organizaciji zdravstvene skrbi i unapređenju zdravstvenog sustava.

— **doc. dr. sc. Tina Poklepović Peričić, suvoditeljica hrvatskog Cochranea**

Kroz svoj rad u zaštiti prava pacijenata vodim se principima Cochranea i medicine utemeljene na dokazima za razlučivanje pouzdanih od nepouzdanih informacija, razumijevanje društvenih i kulturoloških čimbenika koji utječu na organizaciju i funkcioniranje zdravstvenih sustava te njihove uloge u donošenju zdravstvenih odluka.

— **Jasna Karačić, mag. forens., stručnjakinja za prava pacijenata**

Kao specijalizantu hitne medicine Cochrane mi je važan jer mi pomaže donositi ispravne odluke i provoditi hitne medicinske postupke utemeljene na dokazima, sve u korist mojih pacijenata.

— **dr. sc. Andrija Babić, dr. med., specijalizant hitne medicine**

Prof. dr. sc. Katarina Vukojević,

dobitnica godišnje nagrade *Slobodne Dalmacije* “Kruno Prijatelj” za znanost

U lipnju 2021. godine uručene su nagrade laureatima godišnje nagrade *Slobodne Dalmacije*.

Onu za znanost ponijela je prof. dr. sc. Katarina Vukojević, prodekanica za znanost, poslijediplomske studije i međunarodnu suradnju na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Splitu. Uz trenutnu funkciju te znanstvenu i predavačku djelatnost te mnogobrojne druge profesionalne angažmane i postignuća, žiri za znanost *Slobodne Dalmacije* zaključio je da godišnja nagrada za znanost odlazi u prave ruke. Smatraju je izrazom zahvalnosti za dosadašnje rezultate profesorice Vukojević, ali i poticaj u budućem radu.

Područje znanstvenog interesa prof. dr. sc. Katarine Vukojević jesu ekspresija gena tijekom urogenitalnog razvoja, s posebnim naglaskom na prirodne anomalije bubrega i mokraćnog sustava, rani ljudski razvoj, bliski odnos razvojne plastičnosti i novotvorine te translacijska istraživanja u biomedicini.

Od najrecentnijih radova posebice je značajan i iznimno aktualan rad „Cerebral Vasoreactivity Evaluated by Transcranial Color Doppler and Breath-Holding Test in Patients after SARS-CoV-2 Infection“, u prijevodu: „Procjena moždane vazoreaktivnosti transkranijalnim kolor-doplerom i testom zadržavanja daha kod bolesnika nakon SARS-CoV-2 infekcije“.

Uz sve to, prof. dr. sc. Katarina Vukojević vrlo je aktivna i uspješna u pribavljanju domaćih i međunarodnih znanstvenih projekata u okviru kojih svoj angažman nalaze mnogobrojni znanstvenici, posebice mlađi koji tek započinju sa znanstvenom karijerom.

Čestitke na izboru u Izvršni odbor ILCA-e!

U kolovozu ove godine **doc. dr. sc. Irena Zakarija-Grković** izabrana je u Izvršni odbor Međunarodnog udruženja savjetnica za dojenje (*engl. International Lactation Consultant Association (ILCA) Board of Directors*): [https://](https://ilca.org/board-of-directors/)

ilca.org/board-of-directors/. ILCA je krovna organizacija Međunarodno certificiranih savjetnica za dojenje (*engl. International Board Certified Lactation Consultants*) i ima više od 4 000 članica iz 80 zemalja svijeta. Osnovana je 1985. godine, kada i Izvršni odbor. Uloga je Izvršnog odbora štiti-ti interese ILCA-e te odrediti strategiju razvoja. To je velika čast i priznanje za Hrvatsku, pogotovo kada se zna da je **doc. Zakarija-Grković** prva članica ILCA-ina Izvršnog odbora sa Starog kontinenta. Ireni želimo puno uspjeha u njezinu trogo-dišnjem mandatu direktorice ILCA-e.

Fakultetska knjižnica: Od informacije do znanja, od znanja do mudrosti!

Prema riječima Susan Higgins (2021) fakultetske ili akademske knjižnice u srcu su sveučilišta i ustanova kojima služe. One su mjesta, internetska ili klasična, na kojima se pretražuju, prikupljaju i klasificiraju informacije važne za učenje i istraživanja, a svojim korisnicima, studentima i nastavnicima, ubrzavaju i olakšavaju njihov pronalazak i dostupnost. Taj je posao u suvremenom digitalnom okružju sve zahtjevniji, ponajprije zbog hiperprodukcije informacijskih sadržaja na internetu. Istraživanje tzv. dubinskog WEB-a u kojem su vrijedne informacije vrlo često nevidljive na popisu rezultata popularnih tražilica, izazov je koji od stručnjaka s područja informacijskih znanosti traži ubrzano osmišljavanje novih algoritamskih rješenja za učinkovito pretraživanje. Osim tražanja za obrazovnim i znanstvenim informacijama u digitalnom ili tiskanom obliku, važna je djelatnost fakultetskih knjižnica i scientometrija – mjerenje znanstvene produktivnosti nastavnika zaposlenih pri fakultetu utemeljeno na pregledavanju citatnih i bibliografskih baza podataka s milijunima zapisa o znanstvenim radovima objavljenim u časopisima s međunarodnom recenzijom.

Iskorak u elektroničko doba pred fakultetske knjižnice postavlja još jedan važan zahtjev – digitalizaciju postojeće tiskane građe te izgradnju fonda e-knjiga koje sve više osvajaju tržište. Kupnja pojedinačnog naslova koji ima oznaku „drm free“ (knjiga na koju se ne polažu digitalna prava) i pohranjivanje tog naslova u knjižnični repozitorij moguće je, ali sami izdavači najčešće prakticiraju prodaju e-knjiga isključivo

fizičkim osobama, ne i ustanovama, pa se knjižnicama radije nude baze elektroničkih knjiga specijaliziranih za određeno područje znanosti. Tako se umjesto kupnje pojedinačnog naslova fakultetskim knjižnicama nude godišnje pretplate na baze u kojima je pohranjeno nekoliko tisuća knjiga različitih izdavača. Primjerice, za područje biomedicine i zdravstva nudi se eBook Clinical Collection s 4 185 naslova, pristupačnih za neograničeni broj istodobnih korisnika. U bazu se više puta godišnje dodaju novi naslovi izdavača Elsevier, Springer, Thieme, Oxford University Press, APA, DeGruyter i drugih, a starija se izdanja mijenjaju za novija. Ustanova može trajno kupiti sve naslove ili se godišnje pretplatiti na bazu, za što plaća otprilike nekoliko tisuća dolara, što ovisi o broju njezinih korisnika. Prednosti uporabe e-knjiga u fakultetskim knjižnicama odnose se na prostorne i financijske uštede jer naslove koji su na popisu nastavne literature knjižnica mora uvrstiti u svoj fond. Za tiskanu građu preporučeno je da broj primjeraka iznosi 20 % od broja studenata upisanih na kolegij za koji se obvezna literatura propisuje ili 10 % ako je riječ o dopunskoj literaturi. Za elektroničke knjige broj primjeraka i njihovo čuvanje u spremištu postaju nevažni, čime je olakšan postupak revizije i materijalnog održavanja fonda. Tu je još jedna važna prednost – svim su studentima dostupne knjige uvrštene u knjižnični katalog te ne postoji potreba za rezervacijom i „čekanjem na knjigu“. No, dakako, treba imati na umu da se sva knjižnična građa korisnicima ustupa u nekomercijalne svrhe, pa stoga elektroničku knjigu u pravilu nije moguće pohraniti na svoje računalo, ispisivati ili kopirati, a izdavač definira precizna ograničenja za svaki pojedinačni naslov. Kada je riječ o digitalizaciji postojeće tiskane građe, treba napomenuti da se radi o postupku koji zahtijeva dosta vremena za knjižnično osoblje, a provodi se onda kada postoji potreba za tiskanom knjigom koja više nije dostupna na tržištu. U tom se slučaju knjiga digitalizira i pohranjuje u knjižnični repozitorij uz strogo ograničenje da je dostupna isključivo korisnicima uz zaporku koju dobivaju u knjižnici, da se ne može ispisati, pohraniti na računalo, da se tijekom njezina čitanja ne može koristiti funkcija „copy-paste“ te da se čita uporabom računala u knjižničnom prostoru.

Osim održavanja raznovrsnog fonda, knjižnice u suvremenoj elektroničkoj javnoj sferi imaju važnu ulogu u postizanju vidljivosti na društvenim mrežama i internetu. Stoga je osmišljavanje sadržaja i vizualnog identiteta mrežnih stranica knjižnice i njezine povezanosti s mrežama još jedna ključna zadaća fakultetske knjižnice koja od njezinih djelatnika zahtijeva kreativnost, ažurnost u prikupljanju i pohranjivanju podataka te dobro poznavanje računalnih programa namijenjenih obradi tekstualnih i audio-vizualnih sadržaja. S tim u vezi, Knjižnica Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu započela je s izradom kraćih videoinstrukcija kojima je cilj korisnike upoznati s inovacijama koje uvode baze podataka, načinima pretraživanja i ostalim informacijama korisnima za studente i nastavnike. Zahvaljujući hrvatskom sustavu digitalnih akademskih arhiva i repozitorija DABAR, takve je sadržaje moguće trajno pohraniti i povezati s mrežnom stranicom knjižnice.

Nakon eksplozivnog razvoja računalne tehnologije i pojave interneta, od sredine osamdesetih godina prošlog stoljeća do

danas, više nitko ne dvojio o tome da je u tijeku dugotrajan i zahtjevan proces transformacije klasičnih fakultetskih knjižnica u hibridne knjižnice koje uz neizostavnu tiskanu građu čuvaju, štite i čine dostupnom elektroničku građu te postaju važna informacijska čvorišta u svijetu koji sebe želi izgraditi kao društvo znanja i prijenosa informacija. Ne može se točno reći kako će te knjižnice izgledati za deset ili dvadeset godina, kakve će nove uloge dobiti, ali s pravom se može očekivati da će one i dalje biti ključne sastavnice visokih učilišta, u trajnoj potrazi za odgovorom na čuveno pitanje koje je postavio T. S. Eliot: „Gdje je mudrost koju smo izgubili u znanju? Gdje je znanje koje smo izgubili u informacijama?“ Do odgovora se može stići samo suradnjom i kvalitetnom komunikacijom između osoblja knjižnice i njezinih korisnika – studenata i nastavnika.

knjiznica@mefst.hr

Izvor: Higgins S. *Managing Academic Libraries: Principles and Practice*. Cambridge, MA : Chandos Publishing, 2021. 1-98 p.

Umišljeni bolesnik Pripreme za poklade

Za sve obožavatelje lika i djela, sada već doktora Argana, kojega svi poznajemo kao Molierova umišljenog bolesnika, i koji su s nestrpljenjem očekivali nastavak predstavljanja, (može se pogledati na

<https://www.facebook.com/mefst.hr/videos/551451605635949/>), imamo dobre vijesti. U nastavku su prikazani događaji koji su se odigrali na pripremama za karneval davne 1673. godine, dakle prije 348 godina, pa je svaka sličnost s aktualnim događanjima i ličnostima posve slučajna.

Josip Barić

PREDSJEDNIK POVJERENSTVA:

A sada, kako nam i dolikuje, idemo na karneval.

Mletački dužd Nicolo Sagredo pozvao nas je na karneval u Veneciju.

Stoga, moramo se prikladno i obući.

Gospodine Argane, Vi imate čast obući odijelo, staviti masku i šešir doktora za kugu.

PRVI DOKTOR:

Maska je za doktora s dugim kljunom, poput gavranova. Štiti ne samo od lošeg zraka, koji je uvijek u središtu bolesti, nego i od smrtonosnog pogleda umirućih, a taj pogled utjeruje strah u kosti svakom doktoru. Stoga, u kljunu su ljekovite trave, začini i ocat.

DRUGI DOKTOR:

Doktor za kugu sa sobom mora nositi i venecijanski terijak.

Theriaca Andromachi Senioris ili po narodski – eliksir – univerzalni lijek za sve bolesti.

Ovaj je iz čuvenih venecijanskih ljekarni. Ima i deklaraciju.

Alla speciara della Madonna therica fina in Venezia.

63 sastojka, pečeno meso zmije otrovnice, meso divljih zvijeri, sušeni škorpioni. Tu je i posebni sastojak – mljevena mumija. Naravno, tu je dumbir, opijum, cimet, šafran. Da ne nabrajam sve dalje. Svi sastojci pretvoreni su u prah i izmiješani s medom.

Priprema ovog terijaka trajala je 40 dana, a odležao je 12 godina jer nakon toliko stajanja terijak dobiva svoja prava svojstva i postaje ljekovit, kako je to još davno opisao čuveni Galen. Hvala ti, Galene.

» Doktor Argan pokazuje koliki treba biti minimalni razmak prema kužnim pacijentima, a u lijevoj ruci drži univerzalni lijek – venecijanski terijak.

DOKTOR ARGAN:

12 godina – baš kao i dobar viski ili rum.

DRUGI DOKTOR:

Naravno.

TREĆI DOKTOR:

Njegovi ljekoviti učinci svima su poznati. Naš suvremenik, švedski kraljevski doktor Claus Samst, opisao je ljekoviti učinak terijaka na čak 42 bolesti.

Evo, recimo kod kuge i drugih zaraznih bolesti, naravno i influence.

Dobro je terijak uzimati više puta na dan jer liječi kužne čireve i otekline, čak i ako su već zahvatile i vrat.

PRVI DOKTOR:

Da, da, da, Šveđani su uvijek, i onda i sada, znali što rade.

DRUGI DOKTOR:

Govori se da je ovo odijelo doktora za kugu štitilo za vrijeme prošle epidemije kineske influence.

DOKTOR ARGAN:

Zaista?

DRUGI DOKTOR:

Naravno, pod uvjetom da potajno ne jedete ljuskavce i šišmiše.

PRVI DOKTOR:

Kolega, jeste li mislili na *Manis gigantea* i *Microchiroptera*?

DRUGI DOKTOR:

Da.

» Studentska referada u pripremama za odlazak na posao.

DOKTOR ARGAN:

Stanite svi malo, ostavimo na čas karneval! Jeste li to ozbiljno mislili?

DRUGI DOKTOR:

Što?

DOKTOR ARGAN:

Pa to, mislim, ono što ste rekli za šišmiše.

DRUGI DOKTOR:

Da, dragi novi kolega, sirovi šišmiši ne preporučuju se protiv influence.

DRUGI DOKTOR:

Uff...

ANGELIQUE:

Tata, nisi valjda jeo šišmiše?

DRUGI DOKTOR:

Ma naravno da nisam. Gdje bih ja to jeo. Odvratni su. Ali, kćeri, moram ti priznati da sam nedavno nabavio krzno od nerca za kaput. Ali, samo da znaš, nisam ga jeo.

ANGELIQUE:

Tata, opet.

PREDSJEDNIK POVJERENSTVA:

Dobro, dobro. Nego, gospodine Argane, stavite ovu gavranovu masku jer vrijeme je da nas povedete na karneval.

Foto žulj

Ovoga puta žulj su nam naše Masline. Trudom naših djelatnika, rekordno mali urod zbog ovoljetne suše ipak je rezultirao dragocijenom nam količinom ulja.

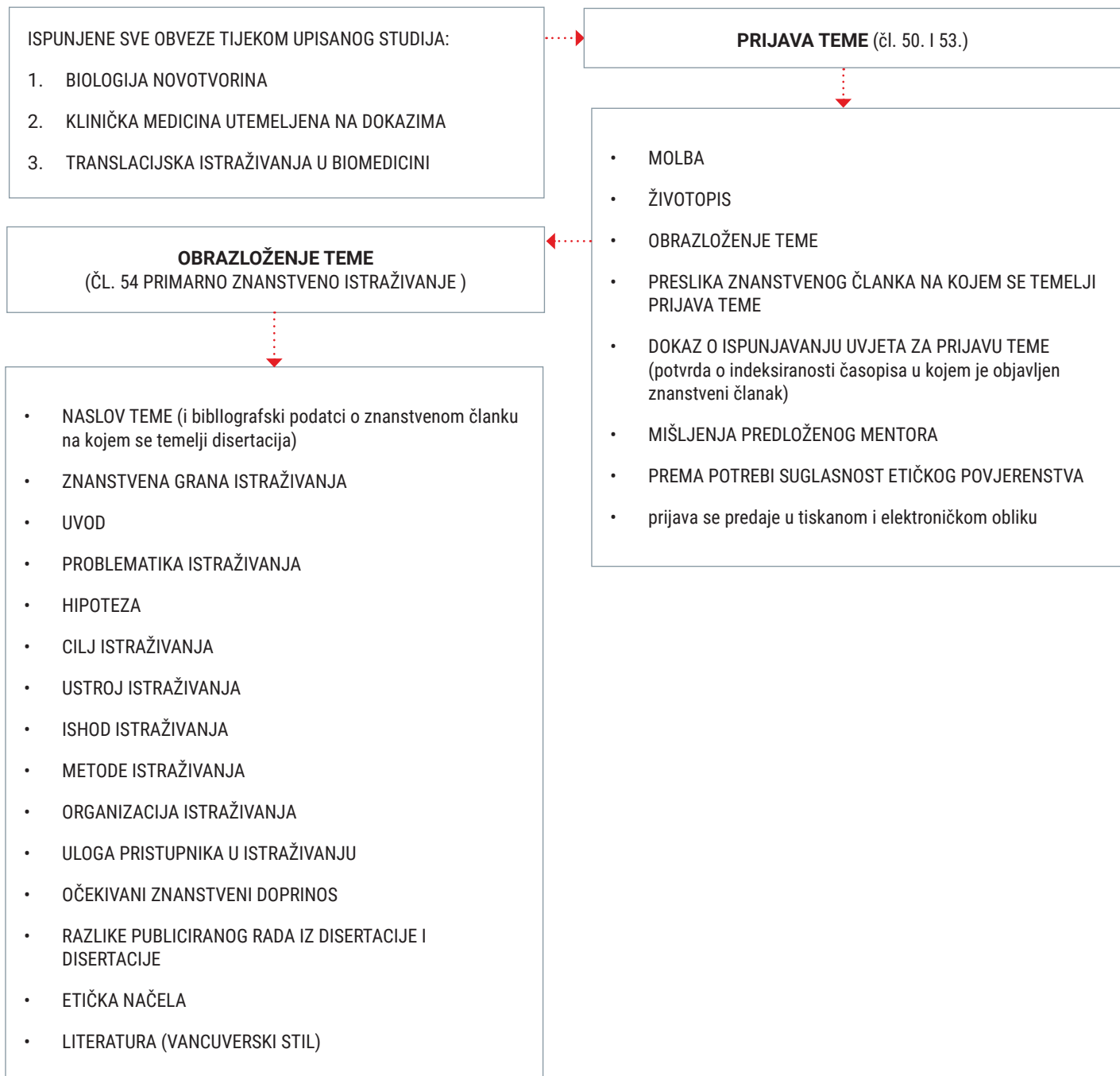
Foto kolačić

Ovog puta kolačić je zaslužio više pozornosti jer su snage udružile naše službe koje su u rekordnom roku prenamijenili jedan zajednički prostor u novu učionicu. Entuzijazma nije nedostajalo!

PRIJAVA TEME DISERTACIJE – MONOGRAFIJA

Prema Pravilniku o sveučilišnim poslijediplomskim studijima i postupku stjecanja doktorata znanosti (listopad 2020. g.)

čl. 58. PRIJAVU TEME DISERTACIJE RAZMATRA POVJERENSTVO. POVJERENSTVO MOŽE ZATRAŽITI RECENZIJU VANJSKOG STRUČNJAKA. POVJERENSTVO VRAĆA OBRAZLOŽENJE TEME NA DORADU AKO UOČI BITNE NEDOSTATKE.

čl. 60. O PRIJAVI TEME DISERTACIJE ZAKAZUJE SE JAVNA RASPRAVA. MOGUĆI ISHODI:

PRIHVAĆA SE

Prijedlogom Stručnog povjerenstva Povjerenstvu za doktorate da se tema prihvati.

ODBIJA SE

Prijedlogom Stručnog povjerenstva Povjerenstvu za doktorate da se predloži odbijanje teme.

VRAĆA SE NA DORADU

Prijedlogom Stručnog povjerenstva Povjerenstvu za doktorate da se prijava teme vrati na doradu.

GLASOVANJE FAKULTETSKOG VIJEĆA

POVJERENSTVO ZA DOKTORATE RAZMATRA PRIJEDLOG STRUČNOG POVJERENSTVA

POVJERENSTVO ZA DOKTORATE RAZMATRA PRIJEDLOG STRUČNOG POVJERENSTVA TE NAKON SJEDNICE IZVJEŠTAVA KANDIDATA O PROMJENAMA KOJE JE POTREBNO NAPRAVITI U PRIJAVI TEME.

KANDIDAT SLUŽBENIM PUTEM PREDAJE DORAĐENU PRIJAVU TEME S PISMOM MENTORA, PONOVLJENOM PRIJAVOM I POPISOM IZMJENA/OBRASLOŽENJA ZAŠTO SE NEKE IZMJENE NE MOGU NAPRAVITI POTREBNO NAPRAVITI U PRIJAVI TEME.

TRAŽITI DALJENE IZMJENE

PRIJEDLOG STRUČNOG POVJERENSTVA ZA ODBIJANJE ILI PRIHVAĆANJE PRIJAVE TEME

STRUČNO POVJERENSTVO RAZMATRA PREDANU DOKUMENTACIJU TE DAJE SVOJ PRIJEDLOG POVJERENSTVU ZA DOKTORATE

Služba za znanost, poslijediplomske studije i međunarodnu suradnju

Nova ak.god. 2021.-2022. White Coat Ceremony 27. 9. 2021

Ceremonija bijelih kuta (White coat ceremony) održana je 27. 9. 2021. u Velikom amfiteatru Medicinskog fakulteta. Ceremonija je bila podijeljena u tri grupe. Brucoshi su prethodno preuzeli nove kute te su im podijeljeni AAI identiteti.

Studenti prve godine studija Dentalna medicina i Farmacija

Studenti prve godine studija Medicina na engleskom jeziku

Studenti prve godine studija Medicina